



# שריבי אזר

משינוריד השבועיים של  
תה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

פרשת

בא

תשפ"ה



ויחי ויחיה

- 2..... שיעור לבאר שבע יום רביעי פרשת ויחי תשפה
- 32..... והתקדשתם: רבנו יכול לקדש אותנו – גם בדור הזה
- 33..... הפרשה: פרשת בא – ומעלת חודש שבט

# שיעורים

## שיעור לבאר שבע יום רביעי פרשת ויחי תשפה

דרש אומרים שזה טבת, עשירי, [והסיבה שזה דרש ולא הפירוש הפשוט] כי זה לא יכול להיות טבת עשירי כי המבול התחיל בחשוון, אז עשירי לחודש אומר רש"י זה חודש סיון, עשירי לחודש, [אז מגלים] את ראשי ההרים, מגלים את הצדיקים, חודש טבת זה חודש שמגלים את הצדיק האמת.

אז עכשיו [חודש טבת] זה "אתי מלבנון", כל השידוכים זה חודש טבת, אסתר נכנסה בחודש טבת, בחודש העשירי הוא חודש טבת, אז כתוב מפורש במגילה בחודש העשירי זה חודש טבת. [וכן] כתוב [במבול] בעשירי באחד לחודש נראו ראשי ההרים, רש"י אומר זה [סיון] [אב]<sup>1</sup>, אבל אנחנו בתור

### מראי מקומות והערות

והעשירי א"א למנות אלא לירידה שאם אתה אומר להפסקה והוא אלול אי אתה מוצא בראשון באחד לחדש חרבו המים מעל הארץ שהרי מקץ ארבעים משנראו ראשי ההרים שלח את העורב וכ"א יום הוחיל בשליחות היונה הרי ששים יום משנראו ראשי ההרים עד שחרבו פני האדמה וא"ת באלול נראו נמצא שחרבו במרחשון והוא קורא אותו ראשון ואין זה אלא תשרי שהוא ראשון לבריאת עולם ולרבי יהושע הוא ניסן:

<sup>1</sup> בראשית פרק ח (ה) וְהַיּוֹם הַיּוֹם הַלְלוּ וְחִסְרוּ עַד הַחֲדָשׁ הָעֲשִׂירִי בְּעֲשִׂירֵי בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ נִרְאוּ רָאשֵׁי הַהָרִים: פירש"י: בעשירי וגו' נראו ראשי ההרים - זה אב שהוא עשירי למרחשון שהתחיל הגשם. וא"ת הוא אלול ועשירי לכסליו שפסק הגשם כשם שאתה אומר בחודש השביעי סיון והוא שביעי להפסקה אי אפשר לומר כן על כרחך שביעי אי אתה מונה אלא להפסקה שהרי לא כלו ארבעים יום של ירידת גשמים ומאה וחמשים של תגבורת המים עד אחד בסיון ואם אתה אומר שביעי לירידה אין זה סיון

הוא לא יכול לנגן.

לכן אגוזים זה לזו, "ה' נראה אלי בלזו בארץ כנען", "באל שדי נראה אלי", עכשיו זה הפרשה ויחי, שזה התגלות של הברכות, "איש כברכתו ברך אותם", "דן גור אריה יזנק מן הבשן", דן הוא המאסף, [דהיינו] הוא מחזיר בתשובה אז הוא זוכה להיות גור אריה, דן גור אריה יזנק מן הבשן.

"שאו זמרה ותנו תוף", שאו זמרה, אז זה "שאו", על ידי שאדם לוקח את המשא של התורה [הוא יכול לשיר ולרקוד], אדם צריך לדעת שהוא צריך ללמוד שמונה שעות גמרא, ואז יהיה לו את כל השפע, "שאו זמרה ותנו תוף, כינור נעים עים נבל", ראשי תיבות כנע"ן, ארץ כנען כובשים אותה רק על ידי שירה וניגונים, לכן יהושע כבש [את יריחו] ע"י שופרות, כל יום עשו סיבוב אחד, ובשבת עשו שבע סיבובים בשופרות.

הרב"ה אומר (לקוטי מוהר"ן תורה ח' תנינא) "כשופר קולך" זה ראשי



לכן "אתי מלבנון כלה אתי מלבנון תבואי", אתי זה 411, ת' זה 400, ו-א' י' [זה 11 = 411], טבת זה גם [גימטריא] 411.

אז "אתי מלבנון כלה אתי מלבנון, תבואי תשורי מראש אמנה", העיקר זה השירים והריקודים, שאדם צריך כל יום רק לשיר ולרקוד, הרב"ה אומר בליקוטי מוהר"ן<sup>2</sup> שעל ידי השירה, שעל ידי שאדם לומד תורה הוא יכול לנגן, רק שאדם לומד תורה הוא יכול לנגן, על ידי השמחה, אם הוא לא לומד תורה

### ❁ מראי מקומות והערות ❁

<sup>1</sup> אין יש"או אלא לשון שירה, שְׁנַאמַר: "שאו זמרה ותנו תף", ומקרא זה נאמר בְּמִשְׁכַּח בְּנֵי קָהֵת, שְׁהָיוּ נוֹשְׂאִין בְּכִתְפֵי אֶת הָאָרוֹן, הִינֵנו בְּחַיֵּית עַל תּוֹרָה:

<sup>2</sup> ליקוטי מוהר"ן - תנינא תורה לא על ידי הנגינה אדם נפר, אם קבל עליו על תורה. וסימן: "בכפתף יש"או" (במדבר ז), ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (ערכין יא):

בנצח והוד בהוד, שזה הדדי בהמה, יש דדי בהמה וזה השני ציפורים, שבחצות זה שקם חצות הוא זוכה לקבל את ההשראה משתי הציפורים, הוא מקבל את ההשראה, [בסנהדרין] כאן כתוב בצ"ג עמוד ב' יודע לשאול ויודע נגן.

בשאל כתיב בכל אשר יפנה ירשיע, ובדוד כתוב אשר יפנה ישכיל, כי דוד הוא היה רק מנגן, כל היום הוא רק שר ומנגן, התהילים [זה לא כל הזמירות שדוד המלך שר לה', אלא הזמירות שדוד שר לה'] זה יותר מזה [אלא לנו אין את כל המזמורים שדוד המלך חיבר, כיון שרבותינו קיצרו את התהילים, כמו שמבאר בהמשך].

תיבות כפול, שילוש, פשוט, ריבוע, כי הנגינה זה - היום יש 8 טונים, הרב"ה אומר זה ארבע טונים, ארבע טונים שזה חוזר על עצמו כל הזמן.

"כשופר", אדם צריך תמיד לדבר בניגון, כתוב [על הוד המלך ששבחו אותו]: "יודע נגן", יודע לשאול, יודע נגן, כתוב בגמרא סנהדרין<sup>3</sup> יודע לשאול ויודע נגן, אדם - רק על ידי לימוד תורה הוא יכול לנגן, הרב"ה אומר שצריכים לתקן שש עזקאין בקנה רק לימוד גמרא<sup>4</sup>, ולימוד גמרא כפשוטו זה מתקן את הנגינה, את השני ציפורים את העקביים, יש שני ציפורים שזה הנצח והוד, נצח

מראי מקומות והערות

והתקון הוא שיוכל לשמע נגינה מכל אדם, הוא על ידי שילמוד בלילה תורה שפועל פה, הינו גמרא שהיא בחינת לילה. כדאיתא במדרש, 'פשהיה משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה, לא היה יודע מתי יום ומתי לילה, רק על ידי זה פשהיה לומד תורה שפועל פה, היה יודע שהוא יום, וכשילמד תורה שפועל פה, היה יודע שהוא לילה'. נמצא שהתורה שפועל פה היא בחינת לילה. וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סנהדרין כד.): 'במחשבים הושיבנו' 'זה תלמוד בבלי'. וכתב (בראשית א): 'ולחשף קרא לילה'. הינו על ידי שילמד ש"ס יתקן השית עיקאין שפועל פה, שמהם יוצא הקול. וזהו (איכה ב): 'קומי רני בלילה', הינו שתהיה תקומה להרנה הינו על ידי הלילה שהיא גמרא ש"ס:

<sup>3</sup> סנהדרין צג, ע"ב דוד דכתיב ויען אחד מהנערים ויאמר הנה ראיתי בן לישית בית הלחמי יודע נגן וגבור חיל ואיש מלחמה ונבון דבר ואיש תואר וה' עמו וגו' ואמר רב יהודה אמר רב כל הפסוק הזה לא אמרו דואג אלא בלשון הרע יודע נגן שיוודע לישאל גבור שיוודע להשיב איש מלחמה שיוודע לישא וליתן במלחמתה של תורה (איש תואר שמראה פנים בהלכה ונבון דבר שמבין דבר מתוך דבר) [ונבון דבר שמבין דבר מתוך דבר איש תואר שמראה פנים בהלכה] וה' עמו שהלכה כמותו בכל מקום בכולה אמר להו יהונתן בני כמוהו כיון דאמר ליה [וה' עמו] מילתא דבדידיה נמי לא הוה ביה חלש דעתיה ואיקניא ביה דבשאל כתיב ובכל אשר יפנה ירשיע ובדוד כתיב ובכל אשר יפנה יצליח:

<sup>4</sup> ליקוטי מוה"ר"ן קמא תורה ג

פסוקים, דברי הימים זה פחות שמונה ותהילים זה יותר שמונה, קידושין בדף ל"ד הגמרא אומרת 5880 פסוקים, היום זה 5845 [בתורה], פה יש יותר קצת, [ומבאר שלא שחס ושלום חסרים לנו פסוקים מהתורה, אלא הסיבה שבגמרא כתוב שיש יותר פסוקים ממה שיש לנו היום] כי אנחנו מחלקים פסוק [בצורה שונה, ופסוקים שבזמן הגמרא היו מחולקים היום הם מחוברים לפסוק אחד ולכן יש היום מספר פסוקים מועט יותר]. כמו [הפסוק: 'וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה הֲגִיחַ אֲנֹכִי בְּאֵי אֵלֶיךָ בְּעֵב הָעֲנַן בְּעָבֹר יִשְׁמַע הָעָם בְּדַבְרֵי עֲמֹד וְגַם כִּי יֹאמְרוּ לְעֹלָם וַיֵּאָדָּר מֹשֶׁה אֶת דְּבָרֵי הָעָם אֶל יְהוָה']. אז בא בענן [הפסוק הזה] זה מתחלק לשלושה פסוקים, יש פסוקים של 72 מילים אז זה מתחלק ל3, זה 24<sup>8</sup> אז יש 5888 פסוקים, ותהילים זה

כתוב בגמרא פסחים שהיה רק 400 גמלים של דרשות מאצל לאצל<sup>5</sup>, וכל זה ידעה ברוריה, והיא למדה ביום אחד מה שלומדים בשלוש שנים<sup>6</sup>, אז מאצל לאצל, כתוב כאן בדברי הימים, יש אצל בפרק ח', כנראה שכל האצל הם היו גלגולים<sup>7</sup>, כי כל מי ש[מוזכר] בדברי הימים זה שמות הצדיקים, היום יש [ספר] 'שמות הצדיקים' [שחיבר מוהרנ"ת], אז היה עוד 400 גמלים וקיצרו את זה, רבנן סבוראי הוציאו את זה [את הפסוקים האלו מדברי הימים].

[ומביא ראייה שרבותינו קצרו והורידו פסוקים שהיו כתובים בסדר 'כתובים':] הגמרא אומרת בקידושין שדברי הימים זה 8 פסוקים פחות [מסכום הפסוקים שיש בחמישה חומשי תורה], יש 5845

מורא מקומות והערות

רבוותא ואפילו הכי לא יצתה ידי חובתה בתלת שנין ואת אמרת בתלתא ירחי:  
<sup>7</sup> [אולי ואולי הכוונה שהדרשות שהיו על הפסוקים שבין אצל לאצל היו דרשות על הגלגולים של כל אלו המוזכרים בפסוקים שבין אצל לאצל, וצריך עיון].  
<sup>8</sup> [נראה שהכוונה שבפסוק שהזכיר יש 24 מילים, (צ"ל 26), ויש פסוקים ארוכים יותר, ואת הפסוקים הארוכים היו מחלקים בזמן הגמרא למספר פסוקים קצרים וכך מתאים מספר הפסוקים שיש בתורה עם מספר הפסוקים שלפנינו].  
 [דרך אגב נזכיר שהפסוק הארוך ביותר בתורה במילים: שמות ל"ב, א'. (34 מילים). (ובטעם עליון - הפסוק של "אנכי ה' אלוקיך" 59)

<sup>5</sup> פסחים סב, ע"ב  
 אמר רמי בר רב יודא אמר רב מיום שנגנו ספר יוחסין תשש כחן של חכמים וכהה מאור עיניהם אמר מר זוטרא בין אצל לאצל טעינו ארבע מאה גמלי דדרשא:  
<sup>6</sup> פסחים סב, ע"ב  
 רבי שמלאי אתא לקמיה דרבי יוחנן אמר ליה ניתני לי מר ספר יוחסין אמר ליה מהיכן את אמר ליה מלוד והיכן מותבך בנהרדעא אמר ליה אין נידונין לא ללודים ולא לנהרדעים וכל שכן דאת מלוד ומותבך בנהרדעא כפייה וארצי אמר ליה ניתנייה בשלשה ירחי שקל קלא פתק ביה אמר ליה ומה ברוריה דביתהו דרבי מאיר ברתיא דרבי חנניה בן תרדיון דתניא תלת מאה שמעתתא ביזמא משלש מאה

שלומדים בשלוש שנים – אז הגמרא מספרת לנו שמאצל לאצל בפרק ח' ופרק ט' בדברי הימים יש 400 גמלים של דרשות, [ורבותינו קיצרו את כל אותם פסוקים שהיו בדברי הימים וגם בתהילים ששניהם בסדר 'כתובים', אבל בפסוקים שבחמישה חומשי תורה ודאי שלא הורידו או הוסיפו אות חס ושלום].

לקרח היה 300 פרדות רק עם מפתחות [של אוצרות שהיו לו], אז – נשאר 12 אלף פרדים, אז אדם זוכה ל-12 אלף פרדים, גמלים של דרשות, שכל הצדיקים בכל הדורות.<sup>10</sup>

8 יותר ודברי הימים זה 8 פחות, [ולכאורה קשה הרי באמת תהילים] זה רק שליש [מסכום הפסוקים שבחמישה חומשי תורה], דברי הימים זה שליש ותהילים זה שליש, אלא באמת הגמרא אומרת בפסחים בס"ב עמוד ב' שברוריה למדה ביום אחד מה שלומדים בשלוש שנים ומאצל לאצל שזה פרק ח' ופרק ט' אז יש 400 גמלים ויש גרסה 12 אלף גמלים של דרשות. ס"ב עמוד ב' ברוריה הבת של (ר' מאיר) [צ"ל: ר' חנינא בן תרדיון] שהלך על קידוש ה', שרפו אותו, הוא ברח מהאש<sup>9</sup>, היא למדה 300 ביום אחד משלוש מאות רבנים מה

מראי מקומות והערות

קסטינר יושב ותמה אמר הללו שגזרין מיתה וחיים לעצמן למה על מלכות עליהן אמר לו קום לך וכל מה שמלכות רוצה לעשות פי יעשה אמר לו ריקה הספימה עלי גזרה מן השמים ואם אין אתה הורגני הרבה הורגים יש למקום הרבה דבים ונמרים ואריות וזאבים והרבה נחשים ועקרבים שיפגעו בי אלא סוף שהמקום עתיד לפרע דמי מידע וידע קסטינר שפך היא המדה מיד עמד ונפל על פניו וכיון אבד והשמיע קולו מן האש אמר "באשר תמותי אמות ושם אקבר" באשר תחיה אחיה מיד יצתה בת קול ואמרה רבי חנינא בן תרדיון וקסטינר מזומנין לחיי העולם הבא:<sup>10</sup> [יתכן שמרמוז כאן שברדרשות האלו היו מבוארים הגלגולים של כל הצדיקים בכל הדורות, או שהכוונה שמרמוזים כל החידושים שיחדשו כל הצדיקים בכל הדורות על אותם פסוקים].

מילים)). הפסוק הארוך ביותר בתורה באותיות: דברים י"ג, ו' (127 אותיות).  
<sup>9</sup> מסכת פלה פרק א רבי אליעזר בן יעקב אומר אין תלמיד חכם רשאי [למשמש במעשיו] ולתן מעותיו בארנקי של צדקה אלא אם פן ממנה עליה כרבי חנינא בן תרדיון אמרו עליו על רבי חנינא בן תרדיון שפעם אחת נתחלפו לו מעות פורים במעות של צדקה והיה יושב ותמה ואמר אוי לי שמא נתחבתי מיתה לשמים עד שהיה יושב ותמה בא קסטינר אמר לו רבי גזרו עליה לכוונתך ולשורפה בתורתך ולישראל עמה ועמד וכרבוהו בתורתו והקיפוהו חבילי זמורות והציץ בו האור והיה אור מצטטן ומתרחק ממנו עמד קסטינר בבהלה אמר לו רבי אתה הוא שגזרו לשורפה אמר לו הן אמר לו ולמה האור מכבה אמר לו נשבעתי בשם קוני שלא יגע בי עד שאדע אם גזרו עלי מן השמים המתן לי שעה אחת ואדיעה היה

שלמה, זבח השלמים בקר שניים זה [כנגד] דוד ושלמה, אחרי זה היה אסא זה הכבשים, אסא, יהושפט היה צדיק ויש לנו חמשה צדיקים, יאשיהו זה האיל, וחזקיה זה [פר אחד] בן בקר (אחד לחטאת) [לעולה], כי חזקיה נעץ חרב<sup>11</sup>.



כי מה רחבעם אמר? עקרבים, אבי ייסר אתכם בשוטים ואני בעקרבים, מי יבחר בך? והילדים זה לא גן ילדים, הגמרא אומרת עד מתי הוא ילד?<sup>12</sup> עד שהוא עומד על רגל אחת, כתוב בגמרא חולין אפילו אדם בגיל 80 הוא נקרא ילד. אז כתוב שרחבעם הלך לשאול את הילדים, הילדים זה ראשי ישיבות, אז עד גיל 80 זה נקרא ילד.

לכן אמרנו בחנוכה [קורבנות הנשיאים], הקרבנו את הקורבנות, הקרבנו ולזבח השלמים בקר שניים, אילים חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה, ואחרי זה הקרבנו פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעולה שעיר עיזים אחד לחטאת, יחד זה 21 [קורבנות], אז מה זה 21? אז כתוב כאן שבאמת היו, היה

אדם עושה מקווה בשנייה, בשנייה הוא מתפשט ושבע

### מראי מקומות והערות

ההוא יהיה כל מקום אשר יהיה שם אלף גפן באלף כסף לשמיר ולשית יהיה אע"פ שאלף גפן באלף כסף לשמיר ולשית יהיה:

<sup>12</sup> חולין כד ע"ב ילד עד כמה? אמר רבי אלעא אמר רבי חנינא: כל שעומד על רגלו אחת וחולץ מנעלו ונועל מנעלו. אמרו עליו על רבי חנינא, שהיה בן שמונים שנה והיה עומד על רגלו אחת וחולץ מנעלו ונועל מנעלו. אמר רבי חנינא: חמין ושמן שסכתני אמי בילדותי הן עמדו לי בעת זקנותי.

<sup>11</sup> סנהדרין צד, ע"ב א"ר יצחק נפחא חובל עול של סנחריב מפני שמנו של חזקיהו שהיה דולק בבתי כנסיות ובבתי מדרשות מה עשה נעץ חרב על פתח בית המדרש ואמר כל מי שאינו עוסק בתורה ידקר בחרב זו בדקן מדין ועד באר שבע ולא מצאו עם הארץ מגבת ועד אנטפרס ולא מצאו תינוק ותינוקת איש ואשה שלא היו בקיאים בהלכות טומאה וטהרה ועל אותו הדור הוא אומר והיה ביום ההוא יחיה איש עגלת בקר ושתי צאן וגו' ואומר והיה ביום

זה נקרא זקן מה זה ילד? מה זה נקרא ילד? ילד עד כמה? כל שיכול לעמוד על רגל אחת ולנעול מנעלו, ולחלוץ את הנעל, [אמר ר' חנינה סגן הכהנים] אני כבר בן 80 ואני עומד על רגל אחת, אז אפילו אדם בן 80 הוא יכול לעמוד על רגל אחת, הוא לא צריך להזדקן, "עוד ינובון בשיבה", להיפך הוא נהיה יותר צעיר, "דשנים ורעננים יהיו", אם אדם לומד גמרא אז הוא נהיה יותר צעיר יותר צעיר יותר צעיר.

כי העיקר זה לימוד הגמרא הרב'ה אומר, אז הרב'ה מביא את זה "שאו זמרה ותנו תוף כינור נעים עם נבל" שאדם צריך כל הזמן רק לשיר ולנגן, אבל בלי גמרא הוא לא יכול לשיר, לכן דוד יודע לשאול, יודע נגן, אתה יודע נגן, גיבור חיל, איש מלחמה, וה' עמו. אז אם אדם מנגן כל היום אז ה' עמו, הלכה

שניות הוא עושה שבע טבילות ואחרי זה הוא מתלבש בעשר שניות אז שניה ועוד שבע [זה] שמונה, ועוד 15 שניות מתלבשים, זה 23 שניות עד שהוא יוצא, הוא צריך לראות לא לפגוע באנשים, ללכת קצת לאט [13].

הגמרא אומרת בחולין כ"ד עמוד ב' עד מתי אדם נקרא ילד? עד שהוא יכול לעמוד על רגל אחת, הוא יוצא מהמקווה הוא נועל את הנעליים, לא צריך לשבת ולנוח, ולנשום עכשיו, לנשום, להתאושש מהמים החמים, הוא צריך לעשות את זה בשניות, כל המקווה זה שתי דקות, לא יותר, אז הוא יכול לקום בשש ולהספיק ותיקין, היום עשרים לשבע, ובבאר שבע זה רבע לשבע.

אז אומר חולה וזקן, אמר ר' חנינא עד מתי הוא יכול לעבוד? עד שירטט, עד שהוא רועד, מה

מראי מקומות והערות

החות'ים [שמשגרים טילים לעבר ארץ ישראל מתימן] דואגים שיהיה השקמה, דואגים שאדם יקום ותיקין, הם תמימים, התימנים תמימים, הם לא מבינים הרבה, אז הם רוצים שאנשים יקומו, יעשו השכמה, העירו בארבע בבוקר. אחרי זה בשבת עשו בשתיים [לפנות בוקר], רצו שיקומו חצות כנראה, אז הקדימו את זה, אז ברוך ה' יש מי שדואג לנו.

<sup>13</sup> [כשיש הזעקה] אנשים רצים לממ"ד, יש 20 פצועים, כל אזעקה זה 20 פצועים ואשה אחת נפצעה קשה מזה שהיא רצה לממ"ד, אני אומר לכולם לא לרוץ, אני אומר תמיד לא לרוץ, ללכת לאט, ללכת בריקודים, אחד אמר נעשה ריקוד, אזעקה בארבע בבוקר, ביום ששי בבוקר העירו כבר את כולם, השכמה, לא לכולם יש השכמה, וגם לא שומעים, אז ברוך ה'





אבל לפי המחשבה. ומוצארט לא היה לו קבורה, כתוב: "גם קבורה לא היה לו", [לשון הפסוק: "אם יוליד איש מאה, וְשָׁנִים רַבּוֹת יִחְיֶה, וְרַב שָׁהָיו יְמֵי שָׁנָיו - וְנִפְשָׁו לֹא תִשָּׁבַע מִן הַטּוֹבָה, וְגַם קְבוּרָה לֹא הָיְתָה לוֹ, אָמַרְתִּי: טוֹב מִמְּנוֹ הַנָּפֶל" (קהלת ו, ג)], כתוב בקהלת שבסוף גם קבורה לא, לא יודעים איפה הוא קבור, קברו אותו בין העניים, [בין] אלה שאין להם לשלם קבורה, זורקים אותם שם באיזה פינה, בלי מצבות, בלי כלום קוברים אותם. אז מוצארט שהוא היה המנחיל הכי גדול, הוא בגיל שבע כבר קלט את כל המנגינות, כי היו מנגנים בכנסיות, הוא קלט הכל, הוא

כמותו, הרב'ה אומר שיש שית עזקאין, שאותיות התורה מתלבשים באותיות התפילה, אם אדם לא לומד תורה הוא לא יכול להתפלל.

אז הרב'ה מסביר שהנגינה באה משתי ציפורים, יש שתי ציפורים שהם משפיעות את הנגינה, ואיך זה?

ואם אדם שר קומפוזיציות [לא בקדושה, אזי לא רק שהנגינה לא מעלה אותו דרגות אלא היא מורידה אותו לדיוטה תחתונה], כמו בטהובן שהוא היה חרש, עשר שנים האחרונות הוא כבר היה חרש, בסוף הוא לא שמע כלום, הוא היה כותב תווים

הוא לא הסכים לשידוך, בשום אופן לא, אבל עשו לו שידוך, עשו לו באלול, ביום שלישי או רביעי היה חופה, ובשבת הוא נעלם, הוא ברח, הוא לא רצה את השידוך, עשו חיפושים בכל הכפרים מצאו אותו ישן אצל איזה גוי, והוא גנב את כל הנדונה, והוא שילם לו מאה דולר, ישן אצל הגוי הזה, הלכו לחפש.

ואז הוא (- החתן) אמר לר' שמשון קופנהגן, הוא היה מקופנהגן, הוא היה מדניה, קראו לו שמשון קופנהגן, זה היה הדוד של הכלה שלו, הוא אמר לו שהוא צריך גט לתת, אם לא הוא יעלם, לא ימצאו אותו, היא תהיה עגונה כל החיים, ואז הסבא של התפארת ישראל, קראו לו גם ישראל, ישראל ליפשיץ אז הוא עשה את הגט, ר' ישראל כתב את הגט, והם (- הדיינים מסדרי הגט) היו חסידים של ר' אביש מפרנקפורט.

ר' אביש עד גיל 12 הוא לא ידע ללמוד, עד גיל 12! אז הציעו לו שידוך איזה אחת יתומה, מסכנה, אבל הוא ידע שעכשיו הוא צריך להגיד דרשה לפני החתונה, אז הוא נכנס ליער ובכה שלוש

כתב בגיל שבע תווים, הוא היה המלחין הכי גדול בכל הדורות, בסוף גם קבורה לא היה לו, כי לא היה לו כסף לשלם, וגם הספדים לא עשו לו. והרבה מלחינים התאבדו, קפצו לריין, קפצו לוויסלה [שבפולין], קפצו לתמזה זה לונדון, או לסאן בפריו.

אז יש [נהר המיין] אז פרנקפורט, שם היה הפני יהושע, והוא לא הסכים לחתום על הגט, כיון שהתהפך לו הדיו, כל מי שהיה נגד הגט [לא יכל להיות רב בפרנקפורט], זה היה בפרנקפורט, היה ר' אביש מפרנקפורט, היה הגט מקאליווע, היה הגט מגלונה, הגט מקאליווע זה כל כדור הארץ [נחלקו זה], כל הצדיקים באירופה. אז הנודע ביהודה אמר שהגט של (קאליווע) [גלונה] זה לא גט, הוא היה נגד, כי היא הייתה בת דודה שלו אז הוא פסל את הגט, זה היה הגט מגלונה זה היה כמעט הפרש של עשר שנים, [כלומר בגט מגלונה היא הייתה בת דוד שלו ולא בגט מקאליווע].

אחרי זה היה הגט מקאליווע היא קראו לה לאה, הוא קראו לו איצ'לה בר' אליעזר ניהוזה, והוא היה כבר היה לו איזה קשר עם מישהו, אז הוא רצה לבטל [את השידוך], הוא היה נגד השידוך,



היה הולך מבית לבית, נוסע לעיר אחרת, והולך בתור אדם פשוט, בתור אדם פשוט היה נוסע, פתאום איזה עשיר אחד נגנב לו המקל של הכסף, אז הוא רץ אחריו, נתן לו מכות רצח, חשב שזה הוא [גנב לו, כן] ר' אביש בדיוק יצא מהבית קודם, אבל כבר זה נגנב כנראה מקודם, מישהו אחר גנב, עני אחר. העשיר נתן לר' אביש מכות רצח, עד שהוא ראה שהוא שבר לו את העצמות כמו שצריך, ור' אביש אומר: אני לא יודע מכלום, טוב, העשיר עזב אותו, בסוף העשיר הזה הגיע לפרנקפורט, ובדיוק ר' אביש באמצע הדרשה, הוא רואה שזה שהוא נתן לו מכות זה הרב של פרנקפורט, הוא הלך [כמו] בן אדם פשוט לאסוף כסף, הוא לא רצה [לאסוף] בתור רב, אז העשיר התעלף שלוש פעמים, שפכו עליו מים קרים, עד שהוא בא לבקש סליחה [מ' אביש], אז ר' אביש אמר: לא, לא, זה לא אני, הוא חשב שהוא בא לתת לו עוד פעם מכות, אז העשיר רצה לעלות על הבמה לבקש סליחה, אז ר' אביש צעק: לא, אני לא אני, אז זה היה ר' אביש מפרנקפורט.

שעות, בדרך שנסעו עם העגלה, [באותם ימים] נסעו עם עגלות, לא היה מרצדס, ולא אאודי, ולא נילקולן, ולא לימוזינה. אז הוא נסע, נסעו עם עגלה והעגלה נעצרה שם באיזה יער, אז הוא ירד מהעגלה בגיל 12, והתחיל לבכות לה' שיפתח לו את המוח, פתאום נכנסו לאיזה בית כנסת, הוא רואה שהוא מביין את כל הלימוד, הוא מקשה קושיות, הוא יודע לשאול שאלות, אז פתאום ראו שהוא יודע ללמוד, אז רצו לבטל את השידוך, [אז ר' אביש] אמר: אני לא מבטל שידוך, זה ר' אביש מפרנקפורט.

ור' אביש היה הולך לאסוף צדקות לשיבה שלו בפרנקפורט,

[חזור לגם מקאליווע:] אבל כיון שהם

שהוא אמר שהגט הוא לא גט, והגט הוא כן היה גט, אבל היא לא רצתה להתחתן, היא אמרה עד שכל הרבנים לא יסכימו [שהיא גרושה, היא לא תתחתן].

היא (- הכלה הזאת כשהתחתנה) הייתה ילדה בת 16, אז בשבת הראשונה אחרי החתונה החתן לקח את כל הנדוניה וברח עם הנדוניה, [15] החתן אמר למה [הוא ברח]? כי יש לו דין מוות, כי הוא היה עם העוזרת, ואז מי שהיה בלי חתונה היו הורגים אותו, ממש תולים אותו, אם מישהי הייתה מתלוננת שמישהו בא עליה אז היו תולים אותו, פשוט תולים אותו, עושים לו משפט מוות, אז הוא צריך לעזוב את המדינה, [ולכן ברח בשבת], הוא רצה לנסוע ללונדון, בסוף הוא פתח שם בית כנסת על שם ר' איציק המבורגר.

ר' איציק המבורגר, היו שלושה צדיקים, ר' איציק המבורגר, והיה ר' יחזקאל לנדאו (- הנודע ביהודה), והיה ר' גרשון מקיטוב גיסו של הבעל שם טוב, הם אמרו שאשת

היו חסידים שלו, אז אמרו לו שהחתן לא נורמאלי, שהוא ברח, והוא לא שפוי, [והגט לא כשר והאישה עגונה], כי יש שלוש סימנים... [למשוגע]<sup>14</sup>, יש המהלך יחידי בלילה, אם אדם הולך להתבודד זה משהו אחר, אבל סתם להסתובב יחידי בלילה זה [משוגע], והקורע את כסותו, והמאבד מה שנותנים לו, אז צריכים את כל השלושה סימנים ביחד. אז על כל פנים הנודע ביהודה אמר שהוא נורמאלי גמור, והגט הוא גט, [והאישה הייתה מותרת להינשא].

הנה זה הסיפור, פה יש לנו את כל הסיפור בשלמות, נקרא את הסיפור הגט מקאליווע, אז עכשיו היה מחלוקת [אם החתן] הוא נקרא שוטה או לא שוטה, כי הוא ברח בשבת, הלכו לחפש אותו, לקרוא לו ללוות את החתן לבית כנסת, ולכלה קראו לה לאה גוסהויזן מברונד, והוא קראו לו איציק בר' אליעזר ממנהיים, החתונה הייתה בח' אלול תקכ"ו, אחרי זה ר' אביש נפטר באמת, תקכ"ט הוא נפטר - ר' אביש, כיון

מראי מקומות והערות

אפילו באחת מהן:

<sup>15</sup> [-] מאה דולר מאה זלוטוס, מאה [-] גילדים, מאה גילדים [-]

<sup>14</sup> חגיגה ג, ע"ב

איזהו שוטה היוצא יחידי בלילה והלן בבית הקברות והמקרקע את כסותו איתמר רב הונא אמר עד שיהו כולן בבת אחת רבי יוחנן אמר

כי הבעל שם טוב עשה פשרה בינו ובין עוד אחד, כי פעם לא היה כוללים [שהחזיקו לומדי תורה] כולם] - כל התלמידי חכמים אפילו שחשקה נפשם בתורה] היו סוחרים, אז הבעל שם טוב עשה פשרה בינו ובין עוד אחד, הוא עשה פשרה, הבעל שם טוב היה [ידוע עד אז] בתור מלמד א' ב', היה עוזר למלמד, פתאום אבא של ר' גרשון קלט שהבעל שם טוב תלמיד חכם גדול, שהוא רק נסתר, אז הוא אמר תגלה לי מי אתה באמת, איך עשית את הפשרה ביניהם, אף אחד לא הצליח לעשות פשרה, אז הוא גילה לו שהוא הבעל שם טוב, שהוא יודע את כל הקבלה, וכל הגמרא, וכל הש"ס, וכל יום הוא גומר את הש"ס, אז אבא של ר' גרשון מיד עשה שטר, שתי שטרות, שטר אחד שאני אתן את בתי לך, [ואת השטר הזה נתן לבעל שם טוב, ועוד שטר שכתב שהוא קידש את בתו לבעל שם טוב שאותו השאיר אצלו].

ועכשיו הוא (- אבא של ר' גרשון) נפטר [מיד אחרי שכתב לבעל שם טוב שטר, שהוא נותן לו את בתו לאישה], בדרך הוא נפטר, פתחו את החבילות, את המזוודות, ראו שטר שהוא [קדש את בתו לבעל שם טוב שלא היה מוכר אז כלל], אז ר' גרשון קיטובער חיכה



הרב אסורה, הרב הוא היה מטעם המדינה, זה ברוסיה, אז אמרו שמי שיגיד שאשת הרב אסורה אז יקבל: או מאה מלקות, או שישלם איזה עשר אלף רובל / מאה אלף רובל, אז לא היה להם לשלם מאה אלף רובל, אז ר' גרשון הוא ברח [מהעיר, והדרך הייתה חסומה], ובא אליהו הנביא והרים אותו, הוא הגיע לבעל שם טוב, ר' גרשון היה גיס של הבעל שם טוב.

כי הבעל שם טוב גם כן היה נסתר [כמו ר' אביש מפרנקפורט שהזכיר למעלה], הוא הלך עם מגפיים ומעיל ארוך. זה היה אבא של ר' גרשון קיטובער, הוא עשה את השידוך [של הבעל שם טוב עם בתו אחות ר' גרשון].

והיא לא קיבלה בעל עם הארץ], שהיא לא תלך עם לב שבור לחתונה, על כל פנים ר' גרשון קיטובער החליט ש[הבעל שם טוב] הוא איכר פשוט, והוא בסך הכל איזה עם הארץ גדול, וקנה לו עגלה עם סוס, אמר תלך תגור בכפר אחר, ו[הבעל שם טוב] הוא היה אוסף את הטיט, הוא היה מרים טיט, ו[ויוגתו] היא הייתה מוכרת את זה, הוא היה מרים את הטיט פעם בשבוע, היו מוכרים טיט זה היה הפרנסה של יהודים, או מלקטים את הקש, הולכים לשדות מלקטים את הקש, ומוכרים את זה למזונים, לכרים לכסתות, וזה היה הפרנסה של יהודים, לא היה פרנסה, לא היה לחם לאכול, כולם רעבו ללחם, לא כמו היום שכל אישה היא מורה, ומנהלת, ועורך דין, ושופטת, וכבר ראש ממשלה, זה היה תקופת אחרות.

אז על כל פנים אחרי עשר שנים הבעל שם טוב חוזר מהיער, הוא מתבודד, הוא הלך על ההרים וההרים התחברו, היו שם שודדים בהרים, וראו אדם הולך על ההרים, ופתאום [ראו שבקרוב] הוא נופל לתוך תהום, התחילו לצעוק: הלו, תיזהר! הם ראו שההרים מתחברים, אז החליטו

שיבוא החתן שיודע את השטר [אולי צריך להיות: 'שיודע את הש"ס' כלומר שר' גרשון היה בטוח שאביו קידש את בתו עם תלמיד חכם, ולכן חיכה שיבוא תלמיד חכם שאביו קידש לו את בתו], פתאום הוא רואה [את הבעל שם טוב שהגיע והראה את השטר שאחות של ר' גרשון מקודשת לו. ר' גרשון רואה] בא אחד עם מגפיים עד הברכיים, ומעיל פרווה של איכרים, מעיל פעלץ כזה שהולכים ברוסיה, עכשיו רוסיה זה מינוס 30, אז הולכים עם פעלצים כאלה כבדים, איזה פעלץ כבד, וכובע איכרים ששמוט על העיניים כמו איכרים, כמו אן-אלפא-בית (-) אחד שלא יודע קרוא וכתוב), הוא אומר: מה? זה השידוך של אחותי? מיד ר' גרשון אמר לה (-) לאחותו) תבטלי את השידוך, אי אפשר לעשות שידוך בלעדייך, "נקרא לנערה ונשאלה את פיה". [היא אמרה:] מה שאבי כתב זה קדוש, אני - לא מעניין אותי כלום, שיהיה עם הארץ, שיהיה איכר, שיהיה מפגר, אבא שלי [ראה] אולי יהיה ילדים טובים, אני לא יודעת, זה לא מעניין אותי כלום.

ואז לפני החופה הוא גילה לה שהוא הבעל שם טוב, [כלומר הבעל שם טוב גילה לכלתו שהוא צדיק ותלמיד חכם,



ראה שהיא פסולה, אז הוא הבין שהבעל שם טוב כבר בעל רוח הקודש, אז מיד הוא נכנע לו, ומאז הוא נהיה חסיד שלו, ואז הוא עלה לארץ ישראל, והוא קבור כאן ליד הברטנורא, מצאו את המצבה שלו לפני 30 שנה, ר' גרשון קיטובער. אז מספרים איך הבעל שם טוב התחתן.

[חוזר לגשמקאליווע:] על כל פנים [הכלה] הזאת לאה, הייתה אשה יראת שמים, בחורה בת 13 [ואמרה:] עד שכל הרבנים לא יסכימו לגט, היא לא תסכים [להתחתן שוב], אז הוא (- הגרוש שלה) בנה [בלונדון] את הבית כנסת של ר' יצחק המבורגר, הוא נהיה עשיר גדול,

לעשות תשובה, והלכו לעיר [וסיפרו:] יש פה צדיק נסתר הולך על ההרים, ההרים התחברו, איך שהוא הגיע לעיר כל העיר רצה אחריו, השודדים חזרו בתשובה.

ואז [הבעל שם טוב] הוא הגיע לבראד, ר' גרשון קיטוב היה כבראד, זה היה עיר של תלמידי חכמים, אז הוא היה אב"ד שם, אז הוא נכנס אז אומר לו גרשון קיטובער תשמע אתה לא יכול להיכנס לעיר ככה, הבל שם טוב בא עם הכובע על הפנים, כובע של איכרים, ופעלץ עד הרצפה, ומגפיים עד הברכיים, [הבעל שם טוב] הוא אומר לו: תשמע, המזוזה פסולה, ר' גרשון בדק

נורמאלי לגמרי, הוא גנב קצת כסף - מה קרה, [זה לא הוכחה שהוא שוטה], בקיצור נהיה מחלוקת בין כל רבני הדור, הפני יהושע רצה לכתוב [ולפרסם] שהגט פסול, והתהפך הדיו ונשפך לו על כל [התשובה שכתב].

זה לא כמו היום שיש [עטים, והדיו לא יכול להשפך], אנחנו עוד היינו כותבים עם דיו, עד החתונה, היה כזה קסת, כזה חור בשולחן, יש כאלה שולחנות היום, אפשר לשים קסת עם דיו, כל הזמן [הדיו] מתהפך, מישהו מזיז את השולחן, [הדיו] נשפך על המחברות, על הספרים. וקישקע, היה כזה קישקע כזה, מעיים כזה, עט עם קישקע, לוחצים וזה מתמלא, ויוצא אוויר מהקישקע, ואז זה מתמלא בדיו, יש כזה ציפורן כזאת מזהב, כתוב על זה 14 קראט, וכך היינו כותבים, עד שהוציאו עט פרקר, ואחרי זה את העטים שלנו.

[עד השנים האחרונות] לא היה עטים בכלל, אני לא יודע איך אנשים כתבו ספרי תורה, כתבו חידושים. המגן אברהם כתב על השולחן את החידושים, הוא כתב על נייר של מלט, לא היה ניירות, נייר היה דבר יקר, עוד לא היה

מיליונר, מיליארדיסט, הוא בנה בית כנסת, עד היום זה קיים, של ר' יצחק המבורגר, ר' יצחק הורביץ מהמבורג, הוא היה הרב של המבורג [-] שלא תשאר עגונה.

אז היה שם הרב ישראל לפשיץ, זה הסבא של תפארת ישראל, גם הוא נקרא ישראל לפשיץ, הוא היה הרב של קאליווע, הוא [והגט היה בקאליווע אפילו שהם לא גרו שם, כי החתן היה בדרך ללונדון, החתונה הייתה במנהיים והם היו בדרך לבון, זה הכל בגרמניה על הריין, [החתן אמר שהוא ב]סכנה, רוצים להרוג אותו, לעשות לו משפט מוות, יש מישהי שמתלוננת עליו, אז הוא צריך לברוח לאנגליה, או שהוא מביא את הגט עכשיו, או שהוא יעלם להם, לא ימצאו אותו לעולם, כל זה הוא הסביר ל[שמשון] ר' שמעון] קופנהגן.

אז ר' [טעבלי העם] פנה לרבני פרנקפורט שיפסלו גם הם את הגט, אבל ההורים של החתן [שלא היו נוכחים במעמד הגט] הם היו נגד הגט, הם אמרו שהוא לא שפוי, הוא גנב את כל הכסף, רבה של קאליווע ר' ישראל [שהוא סידר את הגט], סבו של התפארת ישראל, ישראל לפשיץ אמר שהוא



המלך ידע שהרב טעה אז הוא יפטר אותו, אז הם פחדו להודות לנודע ביהודה, כי אם יודו לנודע ביהודה שהגט כשר אז הרב טעה, אז יפטרו אותו, אבל אחרי שנה הוא (- ר' אביש) נפטר בתקכ"ט, [הפלמוס סביב הגט מקאליווע] זה מתחיל תקכ"ו, והגט מגלונא זה היה בתקכ"ט.



בית חרושת, היו עושים בעבודת יד את הכל.

על כל פנים אנחנו מדברים כאן, חוזרים לעניין שלנו, שאנחנו אומרים בפרשת כי תשא: "מקום אתי", אז "אתי מלבנון כלה", אתי זה 411, שעכשיו זה השידוכים, מי שמתחתן בכ"ט טבת אז בטוח שזה יצליח השידוך שלו, "אתי מלבנון כלה אתי מלבנון תבואי".

[-] ר' שמשון קופנהגן זה היה הדוד של הכלה, אח של אמא שלה, שהוא אמר שהגט כשר, הוא ארגן את הגט [ובסיבה שבית דין בפרנקפורט אמרו שהגט פסול]<sup>16</sup>, כי עכשיו הם פחדו שהנודע ביהודה יהיה צודק, הנודע ביהודה אמר שהגט כשר ואז פוסלים אותו, המלך יפסול אותו, המלך של דנמרק של פראג, הם היו תחת פראג, זה היה נסיכות פראג, וכל דבר צריך אישור של המלך, אם

וה' עכשיו לוקח מנקרת הצור, (ויש אומרים תקרת הצור, יש כמה גרסאות, אנחנו אומרים נקרת הצור, אז כי תשא, יש מחלוקת אם זה תקרת הצור או נקרת הצור), על כל פנים אנחנו עכשיו נמצאים כאן בנקרת הצור, [שעל מקום זה ה' אמר למשה רבינו:] "הנה מקום אתי".

אז אומר הזהר בבלק שזה לא

מורא' מקומות והערות

ובית דינו טעו והגט כן כשר, כי אם הוא יודה שטעה, המלך יפטר אותו, אבל אם לא יודה שטעה המלך לא יפטר אותו, כי הוא כן סובר שפסק כהלכה, ומהיכן ידע המלך עם מי הצדק.

<sup>16</sup> ר' אביש לא החזיק שהחתן שוטה והגט איננו גט כי חשש על תפקידו חס ושלום, אלא שהבית דין וחשובי הקהל של פרנקפורט לא נתנו לכל המכתבים של הרבנים שהוכיחו שהגט כשר להגיע לר' אביש, כדי שר' אביש לא יודה שהוא

חסד ואמת נוצר חסד לאלפים נושא עוון ופשע וחטאה ונקה, אז יש 13 מידות רחמים, חודש טבת זה כל הרחמים, כתוב בספר קרניים<sup>18</sup> שכל הטובות כל הרחמים זה בחודש טבת, משם נמשכים כל הרחמים בעולם, אז כל הרחמים בעולם נשפעים מחודש טבת, זה [כתוב ב]ספר קרניים, זה [ספר] מזמן סוף בית שני.

יש [על ספר קרניים] את הפירוש דן ידין [שם מבואר] שיעקב היה צריך לחיות 210 שנה<sup>19</sup>, אם הוא היה

3000 [שנהרגו בחטא העגל], זה רק יונוס וימברוס הבנים של בלעם<sup>17</sup>.

[חוזר לנבואה ה' למשה רבינו בנקרת הצור, שם כתוב:] "וירד ה' בענן ויקרא בשם ה'", "מה הוא אמר? ה' ה' ה' ה' זה עתיק ואריך, עתיק ואריך, זה לפני שלוש עשרה מידות רחמים, [כלומר ה' ה' זה לא שני מידות רחמים, אלא זה לפני המדות רחמים], כתוב שחנה התפללה על ה', שהיא זכתה לעתיק.

כי בחודש טבת עולים לעתיק, ה' אל רחום וחנון ארך אפיים ורב

מראי מקומות והערות

קרא למַמְנֵי, וְהָכָא כְּשִׁלְשֶׁת אֱלֹפֵי אִישׁ. אֵלָא אֵינוּן בְּנוֹי דְּבַלְעָם, יוֹנוֹס וְיוֹמְבְרוֹס, דְּהוּוּ שְׁקָלֵי כְּשִׁלְשֶׁת אֱלֹפֵי אִישׁ. [בְּיָוֵן שְׂרָאָה אֶת פְּנִיחָס, פְּרַח בְּאִיר, וּשְׁנֵי בְנָיו עֲמוּ, יוֹנוֹס וְיוֹמְבְרוֹס. וְאֵם תַּאמְר, הָרִי מִתּוּ בְּמַעֲשֵׂה הָעֵגְל, שְׁהָרִי הֵם עָשׂוּ אוֹתוֹ? אֵלָא כְּהָ הָרִי בְּדָא, וְזֵהוּ שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת לֵב) וַיִּפֹּל מִן הָעֵם בְּיוֹם הַהוּא כְּשִׁלְשֶׁת אֱלֹפֵי אִישׁ. וְכִי לֹא הָיוּ יוֹדְעִים חֲשׁוֹבוֹן קָטָן זֶה? וְהָרִי כְּמָה חֲשׁוֹבוֹת רְמִים עֲלִיוֹנִים וְגִדּוּלִים יָדַע הַתְּנוּב לְמוֹתוֹ, וְכָאן כְּשִׁלְשֶׁת אֱלֹפֵי אִישׁ? אֵלָא אֵלוּ בְּנֵי בַלְעָם, יוֹנוֹס וְיוֹמְבְרוֹס, שְׁהָיוּ שְׁקוּלִים כְּשִׁלְשֶׁת אֱלֹפֵי אִישׁ.]

<sup>18</sup> ספר קרניים מאמר ו:

טבת הוא סוד הטובה והמת בו נדבק בשכינה הנקראת אתי כמו שמוכח בפסוק גדלו לה' אתי...

<sup>19</sup> ספר קרניים מאמר יג

...וכבר ידוע איוב שבעים שנה שבעה שנה ומה שאחרי כן והנה שנותיו שבעה מהשם שהוא עליון כמו השלישי ממש והוא משום השתי אחיות ושם הדברים האלה על לכך

<sup>17</sup> וזה"ק בלק קצד ע"א

אן הוה בלעם בהיה שעתא. אי תימא במדון, הא כתיב ועתה הנני הולך לעמי. אי אזל ליה, מאן זיהביה במדון. אלא הוה רשע, פיון דחמא דנפלו מישראל כ"ד אלף על עיטוי, אתעקב תמן והוה בעי מניהו אגרוי. ובעוד דאתעקב תמן, אתא פניחוס ורבבני חילא לתמן.

[איפה היה בלעם באותה שעה? אם תאמר במדון, הרי כתוב ועתה הנני הולך לעמי. אם הלך לו, מי נתן אותו במדון? אלא אותו רשע, פיון שראה שנפלו מישראל כ"ד אלף על עצותיו, התעקב שם, והיה רוצה מהם שברו. ובעוד שהתעקב שם, בא פניחוס וגדולי החיל לשם.]

פיון דחמא לפניחוס, פרח באירא, ותרין בנהוי עמיה, יונוס וימברוס. ואי תימא, הא מיתו בעובדא דעגל, דהא אינון עבדו. אלא הכי הנה ודאי, ודא הוא דכתיב, (שמות לב) ויפול מן העם ביום ההוא כשילשת אלפי איש. וכי לא הוּוּ יוֹדְעֵי חוֹשְׁבָנָא זְעִירָא אִישׁ, וְהָרִי כְּמָה חוֹשְׁבָנֵי אַחֲרֵינוּ, רְמָאִין עֲלָאוּ וְרַבְרַבְנֵינוּ, יָדַע

ותשתחוה ליוסף וכך יקוים החלום, כיון שיעקב ידע והאמין שחלום יוסף הוא נבואה גמורה ולא חלום יעוף].

כתוב 210, כי מה אומר בעל הטורים? בעל הטורים אומר שהוא (- יעקב) היה צריך לחיות 180 שנה, כך אומר בעל הטורים מיד בפרשת ויחי, שהוא חי 147, ועוד 33 זה 180, אז למה [הוא לא חי 180]? כי [הוא אמר] "עם אשר תמצא את אלוהיך לא יחיה", [יחיה זה גימטרייה 33] כי הוא לא ידע שרחל, הוא אמר מי שגנב ימות על המקום, "אשר תמצא את אלוהיך לא יחיה", אז אסור להגיד לאדם כזה דבר, [שהיה צריך לשער] אולי זה הבן שלך גנב, אולי ראובן גנב, אולי שמעון גנב.

בסוף בנימין גנב את הגביע, אז הוא קיבל מכות רצח<sup>20</sup>, אז [לכן זכה



חי 210 שנה אז הוא היה בונה את בית המקדש, כתוב בפרשה וישב שהוא חשב שיהיה [בימיו] תחיית המתים, השמש והירח משתחווים לי, מה זה השמש והירח, ירח זה רחל [והירי רחל נפטרה ואיך תשטחוה ליוסף, אלא מוכח מחלום זה שיהיה תחיית המתים בקרוב, ורחל תקום

### ❁ מראי מקומות והערות ❁

כדפירשתי במאמרים הקודמים כמנין שהיו ישראל במצרים וידוע מה שכתבו המקובלים שהיה ראוי שיעקב יחיה ר"ח שנים כמו שנותיו של יצחק, רק מה שאמר נסתרה דרכי מה' וגו', שפגם במדת כתר הנקרא אין, לכן נחסרו לו ס"א שנים משנותיו מספר אין ונשאר קמ"ו. וקצת מקובלים אומרים שהיה ראוי להיות חי רד"ו שנים מנין עשרה פעמים אהיה מנין ר"י רק שפגם בשם ס"ג כזה יוד הי ואו הי לכן נחסרו משנותיו ס"ג שנה ונשאר קמ"א.

<sup>20</sup> מדרש תנחומא פרשת מקץ "ויעמוס איש על חמורו" (בראשית מד, יג),

ובין תבין מאוד מאוד קח אמרי:

ספר דן ידין שם, ד"ה והוא משום שתי אחיות: כוונתו כאן לבאר מה שכתבו המקובלים יעקב אבינו נתגלגל באיוב עבור שנשא שתי אחיות בחייהם שאסרה התורה עד שמתעם זה לא רצה לקבל כוס של ברכה.

...

וזהו מה שכתב הקדוש המחבר הוא משום ב' אחיות כדפירשתי שסוד איוב סוד יעקב שחי קמ"ז שנה כמו יעקב, ולמה באמת כן, וכתב הרמז איוב סוד יעקב ממש משום שתי אחיות וק"ל, וידוע תדע ופתח לבך הטהור לזה שהאמת איוב חי ר"י שנים מנין שם סע"ף

אז בנימין קיבל מכות בין הכתפיים, [שהאחים אמרו לו שבגללו] עכשיו הולכים להיות עבדים, גמרנו, [כי האחים שלא שיערו שאצל אחד מהם ימצא הגביע, לכן] הם אמרו מי ש"ימצא הגביע בידו ומת ואנחנו נהיה עבדים לאדוני", יוסף אמר אני לא כמוכם, אתם היהודים אכזרים [ויאמר חֲלִילָה לִי מַעֲשׂוֹת זֹאת, הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ הוּא יִהְיֶה לִי עֶבֶד, וְאַתֶּם עֲלוּ לְשֹׁלוֹם אֶל אֲבִיכֶם] (בראשית מד, יז) [21].

ל"בין כתפיו שכך" [שבית המקדש שוכן בחלקו], אם בנימין היה מקבל את המכות יותר בשמחה היה מקבל את כל בית המקדש, [אבל עכשיו] רצועה הייתה יוצאת מיהודה ונכנסת עד המזבח, [וחצי מבית המקדש היה בנחלת יהודה], דרום מזרח זה שייך ליהודה, עד היסוד, זה הולך על המילימטר, כל טיפה שאדם שמח בכיזיון שעושים לו הוא מקבל עוד חלק בבית המקדש.

### מראי מקומות והערות

היום זה פ"ה זה בדיוק 107 שנה שהוא נכנס לירושלים, נכנס בכ"ד, ביום ראשון כ"ד, הדליקו נרות חנוכה ביום ראשון בלילה, חנוכה יצא ביום שני, הוא עצמו נכנס ביום שלישי, הוא הלך ברגל [כשנכנס לירושלים], הוא אמר הולכים ברגל, בירושלים לא נוסעים עם סוס, בשום אופן לא, לא עם סוסים ולא עם מכוניות, הולכים ברגל לכותל, הוא ניגש לכותל. אז שויצמן פגש אותו, אז הוא ראה שיש לו ספר ביד, מה הספר? [ענה לו אלנבי]: פרוטוקול של זקני ציון, זה מיישהו כתב את זה לפני 150 שנה שהיהודים רוצים לכבוש את העולם, היהודים הם משתלטים על העולם, כי כל הבנקים של היהודים, [הבנקים] רוטשילדים זה היה הכל של היהודים, הכל של יהודים, ראשי ממשלה זה יהודים, שרי חוץ זה יהודים. היה [לגרמניה שר חוץ יהודי אחרי התבוסה במלחמת העולם הראשונה בשם] רטנאו, [ואז המדינות שניצחו] רצו למחוק את גרמניה, אז הוא (לא נתן למחוק את גרמניה, הוא אמר גרמניה הם טובים, הוא - שר החוץ רטנאו) התנצר, איינשטיין אמר לו: אתה

לא הוצרך אחד מהן לחמורו, והן עומדין ומחבטין לבנימין על כתפיו ואומרים לו, אי גנב ברה דגנבתא ביישתני בן אמך את, כך היא ביישה (אמך) את אבינו, ותגנוב רחל את התרפים (בראשית לא, ט), בזכות רחל את המכות שהכהו על כתפיו וכה ושרתה שכינה על כתפיו שנאמר "ובין כתפיו שכך" (דברים לג, יב).

<sup>21</sup> [הגויים אומרים]: יהודי זה עם אכזרי, שהגיע אלנבי [מפקד הבריטי שכבש את ארץ ישראל מיד הטורקים במלחמת העולם הראשונה], אז הוא הגיע עם הפרוטוקול של זקני ציון, אתם לא קראתם את זה, צריכים לקרוא את זה, [שם כתוב שה]יהודים רוצים לכבוש את העולם, לשחוט את כולם, כל מה שהיטלר עשה, אמרו את זה על היהודים [שהם רוצים לעשות כך]. אז יש פרוטוקולים של זקני ציון, צריכים לקרוא את זה, מצאו את זה בעזה אצל החמאס.

כי שהגיע אלנבי אמרו לו שהיהודים זה עם הכי מסוכן, הוא הגיע לכאן, יש את התמונה איך שהוא נכנס לירושלים בכ"ד סללו, זה בדיוק עכשיו, וזה היה [תר"ע"ח,

מראי מקומות והערות

משמחה, והארים [הסגנית של בידן] אמרה שהכל היהודים אשמים, אז אף אחד לא רצה לבחור בה, כי אמריקה זה לא אירופה, אירופה אומרים יהודי רוצה - כולם באים להרוג אותה, זורקים תינוק בחצר של יהודים, אז באים להרוג את היהודים, אז מצאו תינוק מת. אבל באמריקה אמרו פה לא יהיה עלילות דם, שיסדו את אמריקה אמרו פה לא יהיה עלילות דם, לא ניתן, ברגע שמצאו תינוק מת באיזה חצר, ידעו מי זרק אותו, אתה חייב לו מיליון דולר, הוא הלווה לך מיליון שקל, מיליון דולר, מיליון זלוטות, מיליון יורו, ואתה אין לך לשלם, אז אתה שחטת תינוק זרקת לו בחצר, בשביל לצאת ממיליון שקל, מיליון דולר, [בשכל של גוי] זה מוצדק, אפשר להבין את זה, אז ישד תוך חמש דקות גילו מי זרק את התינוק, [באמריקה פעם] פתאום נאבדה ילדה, היא טבעה בנהר, מצאו את הגופה שלה אחרי יום, בינתיים כבר רצו לחסל את כל היהודים, [שחשדו בהם שרצחו אותה], אבל אמרו לא, נחכה קצת, [ואז מצאו אותה שטבעה], באירופה היו שוחטים ישר, פתאום ילדה נעלמה בחורה נעלמה, ילד נעלם, [לא היו חושדים ביהודים], מצאו, הוא טבע בנהר או שמישהו שחט אותו.

היה [באוקראינה לפני השואה] עלילת בייליס, צריכים לקרוא את הספר של טוביה בייליס, אז זה היה חבורת עבריינים, פושעים, ילדים בגיל 14 היו עבריינים גנבים שודדים, והיה אחד שהיה שתול מהמשטרה, אז דקרו אותו 49 דקירות, אז [הצאר] ניקולאי [מלך רוסיה] אמר הנה בדיוק 49, זה לפי הקבלה, רואים שהולכים הכל לפי האר"י הקדוש, כי לפי האר"י הקדוש 49 דקירות בדיוק, אז צריכים להביא את הספר של טוביה בייליס, 49 דקירות, וזה היה קילומטר וחצי מן המקום שם עבד, הוא היה מנהל חשבונות, הוא

התנצרת [אבל זה לא יעזור לך], עכשיו יהרגו אותך, אז ירו בו, הנאצים החדשים ירו בו. רטנאו הוא היה שר החוץ של גרמניה, כי אחרי מלחמת העולם הראשונה שנהרגו עשר מיליון, ב[מלחמת העולם ה]שנייה כבר נהרגו 50 מיליון, ויש אומרים שזה 70 מיליון, כי לא יודעים כמה נהרגו, כי תינוקות לא נרשמו, כל הרשימות זה משנת 1924 [16 שנה לפני תחילת המלחמה], באודסה הרשימות האחרונות משנת 1924, ולפי הרשימות זה שש מיליון [יהודי נטבחו בשואה], אבל באמת זה תשע מיליון, ובכל העולם [החיילים והאזרחים שנהרגו במלחמת העולם השנייה] זה 70 מיליון.

אז אחרי שכבר נהרגו עשר מיליון אנשים, [אחרי מלחמת העולם הראשונה], אז החליטו שגמרנו, מוחקים את גרמניה, [אם לא] היא תעשה עוד מעט עוד מלחמה, גמרו את המלחמה בתרצ"ט, בדיוק אחרי 30 שנה עשו עוד פעם מלחמה, בצ"ט, אחרי 20 שנה, אחרי 21 שנה הם עשו עוד פעם מלחמה, ואז נהרגו 70 מיליון, ויהודים זה תשע מיליון, והיטלר אמר שהיהודים זה העם הכי מסוכן בעולם, הכי מסוכן זה היהודים [וצריכים לחסל את היהודים, דבר ראשון לחסל את היהודים ואז יהיה שלום בעולם. כמו שאומר חמינאי [מנהיג איראן] הוא אומר אותו דבר, נחסל את היהודים אז יהיה שלום בעולם, אז שבע מיליארד אנשים מאמינים שאם נחסל את היהודים אז יהיה טוב.

אז הארים [שהתמודדה לנשיאות ארצות הברית] אמרה שהיהודים אשמים בכל, היא הייתה צריכה להיות נשיאה, היא אמרה היהודים אשמים בכל, זה מגיע ליהודים - מה שעשו להם בשמחת תורה [תשפ"ג], עכשיו כבר 827 חיילים נפטרו, אתמול נפטרו עוד שניים, נרצחו, ונרצחו בדרך לקדומים, כל יום נפטרים חמשה יהודים, בידן [נשיא ארצות הברית] רוקד

## כי הרמב"ם אומר ששמעון ולוי צדקן [וכדן הרגו את כל בני העיר שכם]<sup>22</sup>,

### מראי מקומות והערות

של גויים]?! אז המשפט נפל, ואמרו זכאי זכאי זכאי.

[הצאר] ניקולאי אמר שהוא יודע שיש כת ביהודים שצריכים דם, ניקולאי אמר, כל זה כתוב בספר, ניקולאי אמר אני לא חושב ש[כל] היהודים שוחטים תינוקות, [אבל יש כת ביהדות שכם צריכים דם במצות]. אבל בתיה ברג שנפטרה לפני חודש, בתיה ברג, אז היא רצתה לתת לשכנה שלה [הגוייה] לטעום מהמצה, [אמרה לה השכנה]: אני לא מסוגלת, אותנו לימדו שזה עם דם, כל מצה זה עם דם, אצלנו אפילו בביצה אסור שיהיה דם, אבל ככה לימדו אותי ממתי שנוולדתי.

ואחות שלי אמא שלי קראו לה [-] אתה לא הכרת אותה, אז היא הייתה תופרת, היא הייתה הולכת מבית לבית, ומביאה בגדים, שמלות, אז היא הגיע לגויה אחת להביא לה את השמלה שהיא תפרה לה, אז היא עמד שם ליד הדלת איזה שלוש דקות, היא שומעת שהיא צועקת על הילד, אם לא תהיה בשקט יבואו היהודים יחטפו אותך, ככה [הגויים] מלמדים את הילדים מגיל אפס, שהיהודים יחטפו אותם.

ולכן בהאג אומרים שאתם עושים רצח עם, בהאג אמרו אתם אשמים, אחרי שרצחו לנו 1500 בחורים. וטראמפ אמר עכשיו הוא הולך לעשות להם את הגהינום, עוד עשרה ימים הוא כבר [נשבע לשיאוות ארצות הברית], הוא הולך לפי הרמב"ם.

<sup>22</sup> רמב"ם ספר שופטים הלכות מלכים פרק ט' הלכה י"ד

וכיצד מצווין הן על הדינין חייבין להושיב דינין ושופטים בכל פלך ופלך לדון בשש מצות אלו ולהזהיר את העם וכן נח שעבר על אחת משבע מצות אלו יהרג בסייף ומפני זה נתחייבו כל בעלי שכם הריגה שהרי שכם גול והם ראו וידעו ולא דנוהו וכן נח נהרג בעד אחד

היה שנתיים בכלא, אחרי זה הוא בא לארץ, ואחרי זה הוא נפטר באמריקה, אז לא היה שובו בנים, עוד לא היה ברסלב אז, אנחנו מדברים על תרע"א עוד לא היה ברסלב לא היה כלום כאן, תרע"א, [נראה שמרמז שאם היה שובו בנים, היו מקרבים אותו ודואגים לו, ואז לא היה צריך לסוע לאמריקה למצוא פרנסה].

אז מתי הגיע ר' ישראל קרדונר? ר' ישראל קרדונר הגיע בתר"ס אולי, ואז הגיע ר' שלמה וקסלר בע"א.

אז היה בתרע"א היה משפט בייליס, המשפט המפורסם, באו מכל העולם, הגיע כומר הכי גדול, הגיע כומר מטשקנט, הכומר שידע את כל הש"ס בעל פה, הוא אמר אני יודע ש"ס בעל פה, אני יודע שכתוב בש"ס [שהיהודים] צריכים דם, היה משפט, בכל העולם עמדו לעשות פרעות ביהודים, אז הוא (- הכומר) הגיע, אז הגיע איזה רב גדול ממוסקבה להגן, אז הרב שואל אותו (- את הכומר) תגיד אתה מכיר את כבא בתרא, זקנה אחת בשם כבא בתרא, [כאידיש 'כבא' פירוש זקנה], הכומר התחיל לחפש בחומש [אם מוזכרת כזאת סבתא], שרה רבקה רחל לאה, אולי היא הייתה אחות של שרה, אולי בת של הרן, מי זה כבא בתרא? מי זה הזקנה הזאת כבא בתרא? יש בכושקה, [סבתא] אומרים בכושקה ברוסית, בכושקה בתרא, אתה מכיר בכושקה בתרא? (שובו בנים מכירים את בבא קמא אבל בבא בתרא הם לא מכירים, הם לא יודעים מה זה בבא בתרא, אתה מכיר בבא בתרא?) הכומר אומר איזה כבא בתרא? איפה יש כבא בתרא? מתחיל לדפדף בתנ"ך, אולי בדניאל, אולי בעזרא, הרב [שבא להגן על בייליס] אמר: 'כבא בתרא' אתה לא יודע מה זה, אז אתה יודע את הש"ס בעל פה, [ואתה יודע ששם כתוב שיהודים צריכים דם

אין דבר יותר טוב מללמוד גמרא, תענוג! הרב'ה אומר להתענג על ה', כתוב במסילת ישרים<sup>23</sup>, הרב'ה אמר ללמוד מסילת ישרים, בזה מתחיל הפרק הראשון [של מסילת ישרים], אדם בא [לעולם] להתענג על ה', גמרא זה התענוג הכי גדול, אין תענוג יותר גדול מזה, להתענג על ה', זה התענוג הכי גדול - זה ללמוד גמרא, אדם בא ללמוד גמרא יום וליילה.

אתם חוזרים לבאר שבע, עכשיו מתחילים ברכו עוד עשר דקות, אז אתם תצאו בתשע [אחרי מעריב], תגיעו לבאר שבע בעשר וחצי, אפשר ללמוד גמרא מעשר וחצי עד שש בבוקר, עד שש וחצי, ברבע לשבע זה הנץ אפשר ללמוד שמונה שעות, לגמור 16 דפים, לגמור כל יום 16 דפים, אז גומרים [את הש"ס] בחצי שנה, עד פסח גומרים את הש"ס. התענוג הכי גדול זה ללמוד

יעקב אומר לא, בשום אופן לא, אני לא אסכים עם זה, הוא לא הסכים, דווקא הוא לא הסכים, הוא לא היה משובו בנים, הוא לא למד בשובו בנים אז הוא היה נגד שמעון ולוי, [ויעקב קילל את שמעון ולוי:] "אחלקם ביעקב", הם לא קיבלו נחלה, הרגתם את כל שכם לא קיבלו נחלה, אחלקם ביעקב, זה כתוב בפרשה (- ויחי), אתם לא קוראים פרשה, אז כתוב [על שמעון ולוי:] "אחלקם ביעקב ואפיצם בישראל", אז לוי לא קיבל בכלל [נחלה בארץ], ושמעון קיבל בתוך יהודה, עדעדה ודימונה ומדמנה, זה הכל חולות הכל זה מדבריות, קיבל במדבר, [והסיבה שיעקב העניש אותם כי אמר:] מה הורגים עיר שלמה 24 אלף איש? אז הרמב"ן אומר שכולם רצו כבר להתגייר, כבר עמדו להתגייר, אפילו שמלו לשם נישואין, אבל קודם מלים [לא לשם שמים, אבל] אחרי זה כבר רוצים 'באמת' להתגייר, הם רואים שזה טוב להיות יהודי.

### מראי מקומות והערות

חכמינו זכרונם לברכה הוא, שהאדם לא נברא אלא להתענג על ה' ולהנות מזיו שכיתו שזהו התענוג האמיתי והעידון הגדול מכל העידונים שיכולים להמצא. ומקום העידון הזה באמת הוא העולם הבא, כי הוא הנברא בהכנה המצטרכת לדבר הזה. אך הדרך כדי להגיע אל מחוז חפצנו זה, הוא זה העולם:

ובדיין אחד בלא התראה ועל פי קרובין אבל לא בעדות אשה ולא תדון אשה להם.

<sup>23</sup> מסילת ישרים פרק א

יסוד החסידות ושרש העבודה התמימה הוא שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו ולמה צריך שישים מבטו ומגמתו בכל אשר הוא עמל כל ימי חייו. והנה מה שהורונו



גמרא, אין תענוג יותר גדול מזה, אני תמיד אומר לדלג על הנחש<sup>24</sup>, הסיפור של הנחש צריכים להוציא את זה מקידושין, אני לא יודע למה מכניסים את זה בקידושין את הסיפור על הנחש עם שבע ראשים, סיפור נורא ואיום, זה ממש מפחיד, כל פעם אני מפחד לקרוא את זה, פתאום הנחש קופץ עליו עם שבע

### מראי מקומות והערות

הוא מויק בי רבנן דאביי דכי הוו עיילי בתרין אפי' ביממא הוו מיתוקי אמר להו לא ליתבי ליה אינש אושפיזא אפשר דמתרחיש ניסא על בת בההוא בי רבנן אידמי ליה כתנינא דשבעה רישוותיה כל כריעה דכרע נתר חד רישיה אמר להו למחר אי לא איתרחיש ניסא סכינתין.

<sup>24</sup> קדושין כט ע"ב  
ת"ר הוא ללמוד ובנו ללמוד הוא קודם לבנו ר' יהודה אומר אם בנו זריז וממולח ותלמודו מתקיים בידו בנו קודמו כי הא דרב יעקב בריה דרב אחא בר יעקב שדריה אבוח לקמיה דאביי כי אתא חזייה דלא הוה מיחדדין שמעתייה א"ל אנא עדיפא מינך תוב את דאיזיל אנא שמע אביי דקא הוה אתי הוה



שתי יהודית, יהודית אחת הבת של מתתיהו, יהודית שניה זה היה אחר כך, מתי שכבשו את ירושלים אז בא ניקנור, אז יהודית [השניה] אמרה לו אני רוצה להתחתן איתך, הביאה לו כד מלא חלב, מלא גבינה, והוא ישר נרדם, אז לכן נשים חייבות בנר חנוכה, כי את הנס הכי גדול עשתה יהודית, אז [משנרדם] היא חתכה לו את הראש, (מסכן, ויש משפט בהאג על זה, אדם חף מפשע, לא, הוא היה באמת חף מפשע, הוא לא התכוון כלום...).

אז הגמרא שואלת כאן [במקדושין], זה סיפור נורא מפחיד, שאני מציע לכם לדלג עליו, אז פעם לא היה כוללים, אחד לומד [ואחד עבד], אז רב אחא בא יעקב פרנס את הבית, והבן שלו יעקב בר רב אחא הלך לישיבה, אז הוא לא קיבל [בישיבה] אוכל, לא שלחו לו אוכל, בישיבה אין אוכל יש לחם וריבה, היה לחם וריבה בישיבה, שאני נכנסתי לישיבה בגיל 17 וחצי היה שיר בישיבה רק אוכלים לחם וריבה, שיר שלם, זה היה. אז הוא (- ר' יעקב בר רב אחא) הלך לעבוד בקונדיטוריה, לאכול קצת עוגות, לאכול קצת בורקס, אז הוא הלך לעבוד שם

שיעור בפלפול, קצות החושן, בום! כולם בורחים באמצע הלימוד, מה עושים פה?

אז הגמרא [שם במקדושין] שואלת אם יש בן חריף, יש אבא ובן, פעם לא היה כוללים, אחד מפרנס אחד הולך לכולל, אין דבר כזה [ששניהם הולכים ללמוד], אחד הולך לארץ ישראל או לישיבה של אביי, ואחד יושב עושה קונדיטוריה, עושה פיצות או פלאפל, כל אחד צריך לפתוח חנות של פיצה, קצת בצק קצת גבינה, היום עושים את הפיצות רק גבינה, בכלל בלי מים אז בכלל אין שאלה של [ברכה, כי וודאי הפיצה מזוונת], כי זה מי פירות, פיצה מחלב טהור עושים, החלב עצמו זה מים, זה 90 אחוז מים היום.

כי כתוב שיהודית הביאה לניקנור (- המפקד היווני) הביאה לו כד חלב, אבל זה לא חלב שלנו, אנחנו לא נרדמים, [אבל מה שהיא הביאה] זה חלב אמיתי, חלב אמיתי ישר נרדמים, זה סמיך סמיך, זה ממש כמו בצק, מי שהיה בקוממיות בבית חלקיה שתה חלב אמיתי אז יודע להבדיל בין חלב שכולו מים לחלב [אמיתי].

אז היא הביאה לו, יהודית. יש



מורינו הרב לפני מספר שנים במלוה מלכה בבית הר' אליהו מירב ז"ל

ברסלב, היה משובו בנים, היה כולו ניסים ונפלאות, אביי שמע שהוא מגיע, קראו לו רב אחא בר יעקב, אז אביי אמר לא לתת לו לישן, אף אחד לא יזמין אותו, אדם בא לישיבה לבאר שבע, אז כולם מזמינים אותו לישן, תבוא לישן אצלי, תבוא לישן אצלי, [אבל אביי אמר שלא יתנו לו לישון בבית], אחד יגיד אשתי חולה, אשתי בבית חולים, אשתי בחתונה, הבת שלי חולה, הילד שלי חולה, כל אחד יגיד לו איזה תירוץ, [כדי] שישן בישיבה, סידרו לו שני ספסלים, עם כרית, עם שמיכה דקה הייתה, לא היה שמיכה עבה, היה לו טיפה קר דווקא, וכבר ירד גשם בחוץ, והיה חודש טבת שיורד גשמים, והוא ישן והוא

בקונדיטוריה, בינתיים הוא לא למד כלום.

אז הגמרא מספרת, אתם תדלגו על הסיפור הזה [שבהמשך הגמרא שם], זה סיפור מפחיד, אז בקיצור, אז הילד הלך ללמוד בישיבה אצל אביי, והוא עבד בקונדיטוריה, אחרי סוכות הוא הלך ללמוד חוזר לפסח [לבית] והוא לא למד כלום, הוא היה בקונדיטוריה, עשה בצק, עשה עוגות וכל מיני מעדנים, כל מיני מאפה.

[אביו ר' אחא בר יעקב] אמר: טוב, אני רואה שאתה לא למדת, היית בקונדיטוריה, עכשיו אני אלך לישיבה אמר האבא לבן, אני אלך [ואתה תעבוד לפרנס את הבית], טוב, אבל האבא היה מלומד בניסים, היה

ר' יהושע בן חנניה ביקש, כאן בדף נ"ט עמוד ב' הגמרא אומרת (שאגת אריה וקול שחל) [אריה שאג מי לא ירא, ובפסוק הזה ה' משול לאריה], אז (אמרה) [צ"ל: הקיסר אמר] לו מה זה קונן לנצח אריה? אמר [לר' יהושע]: לא, אריה זה לא בעיה, [אבל ה' משול ל]אריה דבי עילאי, שאם הוא נותן שאגה אחת אז כל המעוברות מפילות, המלך אמר תראה לי את האריה דבי עילאי, תראה אותו. אז יש טביא (- צבי) דבי עלאי, יש אריה דבי עלאי, זה בצפון,

מתעורר לחצות, בחצות הוא מתעורר רואה נחש עם שבע ראשים, על זה אני מציע לכם לדלג על הסיפור הזה, אז הוא רואה נחש עם שבע ראשים, אז הוא [כרע על הארץ] נתן נשיקה לרצפה, כל כריעה נפל לנחש ראש.

אז אדם צריך לדעת ש90 אחוז מהגמרא זה רק סיפורים, 90 אחוז מהגמרא זה סיפורים! על נחשים, והגמרא מספרת לנו בחולין<sup>25</sup> שהיה אריה נתן שאגה,

מראי מקומות והערות

עילאי. אמר ליה רבי יהושע בן חנניה: לא מצית חזית ליה, אינך יכול לראותו. אמר ליה אותו קיסר: איברא, חזינא ליה! באמת אני רוצה לראותו, ועל כרחך אתה חייב להראותו לי. בעא רבי יהושע בן חנניה רחמי מהשמים. אתעקר נעקר אותו אריא דבי עילאי מדוכתיה ממקומו. כי הוה מרחיק במרחק של ארבע מאה פרסי פרסאות, ניהם נהם אותו אריה חד קלא, ומפחדו - אפילו כל מעברתא, הפילו כל הנשים המעוברות את עובריהן. ושורא דרומי קיר החומה של רומי נפל מחוץ הקול. אדמרחק כשהיה האריה במרחק תלת מאה פרסי, ניהם נהם קלא אחרינא קול אחר, נתור ככי ושיני דגברי, נפלו החניכיים והשיניים של האנשים. ואף הוא, הקיסר, נפל מכורסייא לארעא, מכסאו לארץ. אמר ליה הקיסר: במטותא מינד, בבקשה ממך, בעי רחמי עליה דאריא דבי עילאי דלהדר לדוכתיה, שיחזור למקומו. בעא רבי יהושע בן חנניה רחמי עליה, ואהדר ליה לאתריה, והחזירוהו למקומו.

<sup>25</sup> חולין נט, ע"ב

שנינו בתוספתא: וקרש, אף על פי שאין לו אלא קרן אחת - מותר. אמר רב יהודה: קרש - זהו טביא צבי דבי עילאי, של אותו יער הנקרא "עילאי". טגס - זהו אריא דבי עילאי. אמר רב כהנא: תשע אמהתא הוי בין אונא לאונא, תשע אמות הוא המרחק שבין אונותיו של אריא דבי עילאי. אמר רב יוסף: שיתסר אמהתא הוי משכיה שש עשרה אמות הוא אורכו דטביא של צבי דבי עילאי.

אמר ליה קיסר לרבי יהושע בן חנניה: אלהיכם - כאריה מתיל, הוא נמשל, דכתיב בספר עמוס [ג] "אריה שאג, מי לא יירא? ה' אלוהים דבר, מי לא יבא?". הרי שהקדוש ברוך הוא נמשל כאריה. מאי רבותיה? וכי בכך היא גדולתו?! הרי פרשא קטיל אריא! כל פרש גבור יכול להרוג אריה?! אמר ליה רבי יהושע בן חנניה: לאו כהאי אריא, שפרש יכול להורגו מתיל, הוא נמשל, אלא כאריא דבי עילאי מתיל הוא נמשל.

אמר ליה ההוא קיסר: בעינא דמיהזית ליה ניהלי. רצוני שתראני את אותו אריה דבי

שיעור בזואולוגיה, שיעור בחי, אז יש כאן שיעורים, איך נלחמים עם נחש עם שבע ראשים, אריה דבי עלאי שכל שאגה שלו מפילה חומה, שסיסרא נותן שאגה - כתוב בילקוט שמעוני - נפלה חומה<sup>26</sup>, סיסרא היה 900 סאה של דגים בזקן שלו [מתי ש] הוא היה טובל בקישון, שהוא היה נותן שאגה אחת אז החומה הייתה נופלת, אי אפשר היה להילחם איתו, רק דבורה נלחמה איתו.

אז נקרא כאן על סיסרא, כל שאגה שהוא היה נותן החומה הייתה נופלת, שהיה מפיל חומה בקולו, וכשהוא היה הולך לרחוץ בנחל קישון, היה לו 900 סוסים במרכבה, ו9000 סאה של דגים נתפסו בזקן.

ואז כתוב "בעד החלון [נשקפה אם סיסרא]" , בחומש שמות [בהפטרה של פרשת בשלח] יש את כל הפרשה של סיסרא, (אני לא יודע למה הכניסו בשמות, מה שייך שמות לסיסרא, אני לא יודע, אבל זה מה שכתוב, בדיוק הכניסו את כל הפרשה של סיסרא, אני לא יודע מדוע, שובו בני

בקוטב הצפוני, יש שם דובים אריות, אמר המלך לר' יהושע [כתוב:] אריה שאג מי לא ירא [שה' משול לאריה], מה זה אריה? אדם אחד יכול להילחם עם אריה, באפריקה הולך ילד בגיל חמש עם אלף כבשים האריה לא ניגש אליו, האריה רואה בן אדם הוא בורח, רק אם באים כמה אריות, והיה רָעֵב, לא היה צבאים וארנבות, אז מה הפחד מאריה? פרש יכול להילחם עם אריה, פרש יכול. אז ר' יהושע אמר לו לא, זה לא אריה כזה, [אלא ה' משול ל] אריה דבי עלאי שאם הוא נותן שאגה אז כולם בורחים, כל המעוברות מפילות, אז החומה של רומי נפלה, אז הוא נתן שאגה אחת, נפלה החומה של רומא, נתן עוד שאגה עוד מאה פרסאות אז כל הראשים הסתובבו של כל החיילים והמלך נפל מהכיסא שלו, [ואז המלך] אמר די, מספיק, תחזירו אותו.

אז הגמרא מספרת לנו על כל מיני אריות ונחשים, אם אדם רוצה

### מראי מקומות והערות

ואפילו חיה שבשדה כיון שהיה נותן עליה קולו לא היתה זה ממקומה. אמרו כשהיה יורד לרחוץ בנחל קישון היה עולה בזקנו כמה מאכל בני אדם דגים. ותשע מאות סוסים במרכבתו ובחזרה לא היה אחד מהם חוזר בשלום:

<sup>26</sup> ילקוט שמעוני שופטים - פרק ד - רמז מג וזעק סיסרא. סיסרא בא עליהם בארבעים אלף ראשי גייסות וכל אחד היה עמו מאה אלף ובן שלשים שנה היה וכבש כל העולם כבחו ולא היה כרך שלא היה מפיל חומה בקולו



תפילת מעריב באולם למטה לפני כשבע שנים

תירא" אני אתן לך לאכול  
לשתות, "מים שאל חלב נתנה",  
היא הביאה לו חלב סמך. "ויסר  
אליה האהלה", "ותכסהו  
בשמיכה", דבר ראשון זה  
שמיכה, היא כסתה אותו  
בשמיכה, אז אמר ריש לקיש  
"שמי כה"<sup>27</sup>, מה זה שמיכה?  
שמי כה, ששם ה' [מעיד עליה] שהיא  
לא נגע בה, מהו שמיכה? שמי  
כה, שמי מעיד עליה, ואחד אומר  
זה היה גיגית, פיילה, [כלומר שיעל

הכניסו את זה כנראה, אני לא יודע מה שיך  
סיסרא לבשלה, אין לי תירוץ...], אז שירת  
דבורה אז כתוב [על סיסרא שהיה לו  
מפלה על ידי ברק בן אבינועם] וינס  
ברגליו, והוא (- וברק) רודף רודף  
רודף [אחרי סיסרא].

פתאום סיסרא רואה את האוהל  
של יעל, "ושלום בין יבין מלך  
חצור ובין חבר הקיני", היה  
שלום, חבר הקיני זה קין, הם  
צאצאי קין, נשמות של קין, [ויעל  
אמרה לו:] "סורה אדוני, בא בא אל

### מראי מקומות והערות

ורבנן דתמן אמרין במשיכלא ארשב"ל חזרנו  
על כל המקרא כולה ולא מצינו דבר ששמו  
שמיכה ומהו שמיכה שמי כה שמי מעיד בה  
שלא נגע בה אותו רשע. פלטי מנין כתוב אחד  
אומר ושאלו נתן בתו לפלטי בן ליש וכתוב  
אחד אומר לפלטיאל מאן נסב פלטי ויהיב  
פלטיאל אלא אל מעיד עליו שלא נגע במיכל:

<sup>27</sup> ילקוט שמעוני שופטים - פרק ד - רמז מד  
ותכסהו בשמיכה. שלשה הם שפלטו מן  
העבירה ושתף הקב"ה שמו בשמן ואלו הם  
יעל ויוסף ופלטי. יוסף מנין עדות ביהוסף  
שמו מהו ביהוסף שמו יה מעיד שלא נגע  
באשת פוטיפר. יעל מנין ותכסהו בשמיכה  
מנו בשמיכה רבנן דכהכא אמרין בסודרא.

השנים שדוד היה מלך בחברון שרק בסוף אותה תקופה חזרה מיכל לדוד], כי ישר שהגיע אבנר [לדוד בסוף 7 שנות המלוכה של דוד בחברון] דוד המלך אמר לו דבר ראשון תביא לי את מיכל, היא תשע שנים הייתה ביחוד, וזה איסור גמור זה איסור דאורייתא.

פּלטיאל [שפלטו אל - שהצילו ה', ולא קרב אליה] זה על פי הדיבור [אנו יודעים שלא קרב אליה], כי מיכל הייתה אסורה עליו, רק על פי הדיבור.

[חוזר לדבר מגבורת סיסרא כמובא במדרש:] כי סיסרא היה מפיל [חומה] בקולו, וכל חיה [נבהלה מפניו], הוא היה צד את החיות עם הקול, עם הצעקה.

אז כתוב: "בְּעַד הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה וַתִּיבֵב אִם סִסְרָא בְּעַד הָאֶשְׁנָב", מה זה אשנב? זה כזה כישוף כזה, כתוב החלון זה הכישוף<sup>28</sup>, כתוב וירא אבימלך בעד החלון, מה החלון [אצל יצחק] היה פתוח? אין דבר כזה, אלא היה לו כישוף שהוא יכל לראות מה שנעשה בחדרי חדרים, אז בעד החלון

כסתה את סיסרא בגיגית], היום קוראים לזה פיילה, זה פיילה גדולה שרוחצים שם, עושים כביסה, רוחצים תינוקות, אין שמיכה [במובן המוכר לנו] בכל התורה, תחפש לא נמצא, פעם אחת זה כתוב, אז מה זה שמיכה? שמי כה, שה' מעיד שהוא לא נגע.

[מיכל בת שאול שדוד המלך קידש לאישה, ניתנה אחר כך לפלטי בן ליש, כיון ששאול סבר שהקידושין של דוד לא חלו, ובאמת] היא הייתה אשת איש, אז היא אסורה, היא הייתה תשע שנים ביחוד, תשע שנים, [ובכל השנים האלו פלטי בן ליש לא קרב אליה, כי דע שהיא אשת איש], ולכן התגלגל פלטי בן ליש בישמעאל בן אלישע שפשוטו לו את העור מהפנים, הוא היה צריך לפשוט את העור מהפנים כי היה אסור לו להיות איתה דקה אחת, הוא היה צריך ששאול יהרוג אותו, על עריות צריכים למות! אפילו על יחוד! אבל הוא היה איתה תשע שנים, שנתיים עד שדוד נהיה מלך בחברון, [ועוד 7

מראי מקומות והערות

החלון. כְּמָה דֵאֲתָ אָמְר (שופטים ה) בְּעַד הַחֲלוֹן נִשְׁקָפָה וַתִּיבֵב אִם סִסְרָא (אלא) (ס"א) ודאי) חלון דְּחִכְמָתָא דְּזַנְבִי שְׁוֹלִיהוֹן דְּכַבְיָא, וְאֵינּוּן חֲלוֹנֵי דְּחִכְמָתָא. וְחַד חֲלוֹן אֵית דְּכָל חִכְמָתָא בֵּיה שְׂרִיא, וְכִה חָמִי מֵאן דְּחָמִי בְּעִקְרָא דְּחִכְמָתָא. אוּף הֵכָא וַיֵּרָא בְּלֶקֶת, בְּחִכְמָתָא דִּילְיָה.

<sup>28</sup> זהר ח"ג בלק קפד, ע"ב (במדבר כ"ב) וַיֵּרָא בְּלֶק בֶּן צְפוּר וְגו'. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, וַיֵּרָא, מֵאֵי רֵאִיָּה חָמָא. רֵאִיָּה וַדַּאי מִמֶּשׁ חָמָא בְּמִשְׁקוּפָא דְּחִכְמָתָא, וְחָמָא בְּעֵינוּי. חָמָא בְּמִשְׁקוּפָא דְּחִכְמָתָא, כְּמָה דְּכַתְּבִיב, (בראשית כו) (ק"מ ע"ב) וַיִּשְׁקֶף אֲבִימֶלֶךְ מִלְּמַד פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחֲלוֹן. מֵאֵי בְּעַד

[שנאמר אצל אם סיסרא] זה כזה כישוף, והיא רואה איך שיעל הולכת עם היתד [להרוג את בנה סיסרא].

היה מתעורר היה הורג אותה, אז ב[הוריות] דף י' עמוד ב'.  
 אז זה בדיוק גימטרייה שרה רבקה רחל ולא, הפסוק מנשים באוהל תבורך, מנשים זה 440 באוהל זה 38 אז זה 478 עוד 622 זה 1100. אלף מאה זה שרה רבקה רחל ולא יחד עם דוד, ויעל אשת חבר הקיני זה בדיוק 1086 שרה רבקה רחל ולא, אז זה [הגימטריה הזו] נמצא בשני פסוקים, גם יעל אשת חבר הקיני, אשת זה 701 חבר זה 210, יחד 911 ועוד 175 זה 1086 זה שרה רבקה רחל ולא ביחד ועם "תבורך" זה עוד דוד, שגם דוד התעבר בה, כי דוד מתעבר בצדיקים.

[המשך השיעור יבוא א"ה שבוע הבא]

ויעל לוקחת יתד היא לא רוצה לקחת סכין, רק יתד, שזה עבה, אי אפשר למות מיתד, אבל היא לוקחת יתד עם פטיש, אי אפשר להבין איך היא, אם הוא היה מתעורר הוא היה חונק אותה במקום, לכן היא יותר גדולה משרה רבקה רחל ולא, כתוב בגמרא הוריות<sup>29</sup> שהיא יותר גדולה משרה רבקה רחל ולא, כתוב: "תבורך מנשים יעל מנשים באוהל תבורך", שהיא בדרגת שרה רבקה רחל ולא, כי היא מסרה את הנפש, הוא יכל להרוג אותה, לשרה לא היה כזה ניסיון, אבל ליעל היה כזה ניסיון שאפשר להרוג אותה, אם הוא



מראי מקומות והערות

באהל [שיעל יותר מבורכת מהן]? שרה רבקה רחל ולא:

<sup>29</sup> הוריות י, ע"ב  
 "תבורך מנשים יעל אשת חבר הקיני מנשים באהל תבורך" (שופטים ה, כד) מאן ניהו נשים

## והתקדשתם

### רבנו יכול לקדש אותנו – גם בדור הזה

מִשָּׁה כְּבָלְתוּ", עֲכָשְׁיוּ מִתְגַּלְהַה הַנֶּעֱשֶׂה וְנִשְׁמַע כִּי הָאִשָּׁה זֶה הַנֶּעֱשֶׂה וְהָאִישׁ זֶה הַנִּשְׁמָע, הָאִישׁ רוֹצֵה רַק לְלַמּוֹד תּוֹרָה לֹא לְהוֹצִיא אֶת הָרֹאשׁ מִהַסֵּפֶר.

כְּמוֹ פְּלִטְיָאֵל בֶּן לִישׁ – קָנָה חֲרָב, אָדָם מְגִיעַ לְחַתְנָה הוּא צָרִיף לְקָנֹת חֲרָב, אָדָם צָרִיף לְקָנֹת כְּמוֹ פְּלִטְיָאֵל בֶּן לִישׁ, שֶׁ"שָׁקַר הַחֹן וְהִבֵּל הַיָּפִי" (מִשְׁלֵי לֹא, ל<sup>30</sup>), "שָׁקַר הַחֹן" זֶה יוֹסֵף הַצַּדִּיק, "וְהִבֵּל הַיָּפִי" זֶה בַּעַז, "אִשָּׁה יִרְאֵת ה' הִיא תִתְהַלֵּל" – זֶה פְּלִטְיָאֵל בֶּן לִישׁ, יוֹסֵף הַצַּדִּיק זֶה אֵין וְאָפֶס מוֹל בַּעַז, וּבַעַז זֶה אֵין וְאָפֶס מוֹל פְּלִטְיָאֵל בֶּן לִישׁ, וְהוּא כָּבֵר תִּשַׁע שָׁנִים אֵתָּה וְהוּא לֹא נִגַע בָּהּ הוּא קָנָה חֲרָב, הוּא נֶעֶץ חֲרָב בְּמִטָּה, תִּשַׁע שָׁנִים שְׁלֵמוֹת, שְׁנַתִּיִּים שֶׁהוּא דָּוִד הַמֶּלֶךְ נִרְדָּף, וְעוֹד שְׁבַע שָׁנִים עַד שֶׁהוּא נִהְיָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַיִם,

זֶה הַצַּדִּיק שֶׁהוּא עָרַב! עַל כּוֹלָם הוּא עָרַב, הוּא עָרַב שֶׁיְהִיוּ חַיִּים שֶׁל קְדוּשָׁה, חַיִּים שֶׁל טְהָרָה, שֶׁיְהוּדָה הִיָּה צַדִּיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא הִגִּיעַ לְכִזָּה קְדוּשָׁה, שְׂזוֹ תְּכִלִּית הַקְּדוּשָׁה שְׂאִין קְדוּשָׁה אַחֲרֵי זֶה, שְׂאִין! זֶה לֹא יִכּוֹל לְהִיֹּת קְדוּשָׁה אַחֲרֵי זֶה, לֹא יִכּוֹל לְהִיֹּת, הַרְבֵּה הִגִּיעַ לְכֹאֲלָה דְבָרִים שֶׁהֵם תְּכִלִּית הַקְּדוּשָׁה שֶׁהוּא יִכּוֹל לְקַדֵּשׁ אֶת כְּלָנוּ, אֲפִילוֹ כִּזָּה דוֹר שֶׁהוּא יוֹתֵר גְּרוּעַ מִדּוֹר הַמְּבוּל, יוֹתֵר גְּרוּעַ מֵאֲנָשֵׁי סְדוֹם, "שִׁמְעוּ דְבַר ה' קְצִינֵי סְדוֹם הֲאִזְנֵנו תּוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עִם עֲמָרָה" (יִשְׁעִיָּהוּ א, י) זֶה יוֹתֵר גְּרוּעַ מִעֲמֹרָה, יוֹתֵר גְּרוּעַ מִסְדוֹם, הַיּוֹם הִגַּעְנוּ לְכֹאֲלָה דוֹרוֹת יוֹתֵר גְּרוּעַ מִכָּל הַדּוֹרוֹת.

דְּוָקָא בְּדוֹר כִּזָּה עוֹשִׂים אַרוֹסִין, כִּי רַבִּינוּ מִתְעַבֵּר בְּכָל חֲתָן וְחֲתָן, "כְּבָלְתוּ" זֶה חֲתָן וְכֹלָה, "וַיִּתֵּן אֶל

### מוראי מקומות והערות

מאי דכתיב שקר החן והבל היופי. שקר החן זה יוסף. והבל היופי זה בעוז יראת ה' היא תתהלל זה פלטי בן ליש.

<sup>30</sup> סנהדרין יט ע"ב ב ע"א אמר רבי יוחנן תוקפו של יוסף ענוותנותו של בעוז תוקפו של בעוז ענוותנותו של פלטי בן ליש. אמר רבי שמואל בר נחמן אמר רבי יונתן



קודש קודשים, שהולכים להביא את נשמת משיח, שהולכים להביא את נשמת רבינו, הולכים להביא את נשמת משה רבינו, אברהם יצחק ויעקב, שרה רבקה רחל ולאה, החתנה זה ענן שעכשיו הולכים להמשיך נשמות כאלה שעוד לא הייה מבריאת העולם, כמו נשמת רבינו שכל שניה היא מכפילה את עצמה. (בקולות וברקים).

תשע שנים, תשעה שנים תמימות אדם הולך עם חרב, נועץ חרב. שזה הענין של גבנת שאסור לישר את הגב אף פעם.

שהרבה אומר אין שום שמחה בחתנה, הרבה עדיין לא מבין מה שמחים בחתנה, אתם מבינים אבל הרבה לא מבין, חתנה זה לא מועדון שמשתוללים שם, ששותים ומשתוללים, חתנה זה ענין של



### פרשת בא – ומעלת חודש שבט

חנוך העניך מראדזין, הוא כותב על השואה, ששמו אותם בחומות, שמעכו אותם היארצייט שלו בחשון. אז מועכים את הילדים, והילד צועק, אמא תצילי אותי, אמא, תוציאי אותי, הלכנים לוחצים עלי, אני נחנק לגמרי, ממש יסורים נוראים, ומשה רואה את זה, והוא כבר לא יכול לסבל, מה הולך כאן? כל יום נהיה יותר גרוע, "למה הרעתה?" משה אומר אני לא מבין מה הולך, רק נהיה יותר גרוע מיום ליום, מכניסים תינוקות לחומות, ה' אומר לו, "וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה'" (שמות ו, ב)

א' שבט זה היום הכי גדול בשנה, היום נמחלים כל העונות הכי חמורים, "אלה הדברים אשר דבר משה" (דברים א, א), כי היום זה פרשת בא, אבל א' שבט זה פרשת דברים, אלא מה? שבאמת פרשת בא זה כבר החלל הפנוי, זה הכל נמחל, פי עכשיו למדתי עם הרבנית, אז הבנתי פעם ראשונה את הקשר בשמות, כי משה אומר "למה הרעתה" (שמות ה, כב) אני לא מבין מה הולך כאן, מה זה שמכניסים ילדים בתוך החומות, מועכים ילדים בחומות, מועכים אותם, כתוב ב"הכשרת האברכים" לר'

שְׁאֵדָם חַיִּיב לְאַשְׁתּוֹ, שֶׁהִיא מְכַבֶּסֶת לוֹ, מְבַשְׁלֶת לוֹ, מְגַדֶּלֶת אֶת הַיְלָדִים, הוּא עוֹזֵב אוֹתָהּ לְבַד, בּוֹרַח לְשׁוּבוֹ בָּנִים, עֹכְשׂוֹ מִסְכְּנָהּ, הִיא מְעִירָה אֶת הַיְלָדִים לְבַד, אוֹמֵר ה' לְמֹשֶׁה עֹכְשׂוֹ מִתְחִיל דְּבַר חֹדֶשׁ לְגַמְרִי, שְׁלֹא רֵאִיתָ בְּחַיִּים, מִיּוֹם הַיּוֹסֵדָה, יְהִיָּה עֶשֶׂר מְכוֹת כְּאֵלֶּה. וְעֹכְשׂוֹ זֶה מְחִילֵת הָעוֹנוֹת, מֹשֶׁה אוֹמֵר, עֹכְשׂוֹ ה' מוֹחֵל לָכֶם עַל הַכֹּל, מְגִיעַ א' שְׁבֵט, וְה' מוֹחֵל אֶת כָּל הָעֲבֻרוֹת, כָּל מֵה שֶׁעֲשִׂיתֶם עֲבֻרוֹת נוֹרָאוֹת, וְהִיא עֹקֵב שֶׁהַשְּׂמִיחָה תְּהִיָּה עַד הָעֵקֶבִיִּים, כִּי הַתְּפִלָּה לֹא מִתְקַבֶּלֶת, רַק אִם הַשְּׂמִיחָה תְּהִיָּה עַד הָעֵקֶבִיִּים, צְרִיךְ לְהַקְפִּיץ אֶת הָעֵקֶבִיִּים, אִם לֹא, זֶה לֹא מִתְקַבֵּל, "וְהִיא עֹקֵב" הַרְבֵּה אוֹמֵר לְהַקְפִּיץ אֶת הָעֵקֶבִיִּים, וְאִזּוֹ הַכֹּל נִמְחָלִים כָּל הָעוֹנוֹת, כִּי כָּל הָעוֹנוֹת, כִּי הוּא לֹא הַקְפִּיץ אֶת הָעֵקֶבִיִּים, זֶה מְגִיעַ מְעַצְלוֹת, אִזּוֹ מֹשֶׁה אוֹמֵר, עֹכְשׂוֹ ה' מוֹחֵל לָכֶם עַל הַכֹּל, מְגִיעַ א' שְׁבֵט, עֹכְשׂוֹ מִתְחִיל א' שְׁבֵט מִהֲרַגַע הַזֶּה, ה' מוֹחֵל לָכֶם עַל הַכֹּל, "בְּעֶרְבָה מוֹל סוּף, וְדִי זָהָב" (דְּבָרִים א, א) זֶה הָעֵגֶל גַּם שֶׁפַע הַזָּהָב זֶה בְּחֹדֶשׁ שְׁבֵט, מִמְּשִׁיכִים אֶת הַשֶּׁפַע לְכָל הַשָּׁנָה, הַיּוֹם עָרַב רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי הִלְכָה כְּשִׂמְאִי, עֹכְשׂוֹ מִמְּשִׁיכִים אֶת הַזָּהָב וְהַשֶּׁפַע וְהַפְרָנְסָה לְכָל הַשָּׁנָה. (בֹּאֵר בַּשְּׂדֵה).

עֹכְשׂוֹ מִתְחִיל דְּבַר חֹדֶשׁ, עַד הַיּוֹם הַמְצָרִים הַשְּׂתוּלָלוֹ, שָׂמוּ אֶת הַיְלָדִים בְּחוֹמוֹת, הָעֵמִידוֹ שׁוֹמְרִים עַל הַמְקוֹאוֹת, אֵינן מְקוֹאוֹת, עַל הַנְּהָרוֹת הָעֵמִידוֹ שׁוֹמְרִים אִזּוֹ כָּל הַנְּשִׁים הִיוּ טְהוֹרוֹת, לֹא הָיָה דְּבַר כְּזֶה טְמֵאָה, עוֹמְדִים עִם שְׁלֹטִים, אֲסוּר לְטַבֵּל, עֲבָרִינִים, אִזּוֹ בְּסֹדֵר אִזּוֹ יְהִיָּה טְבִילָה אַחַת לְמֵאָה שָׁנָה, גַּם בְּמִדְּבַר הָיָה טְבִילָה אַחַת לְאַרְבָּעִים שָׁנָה. מֹשֶׁה אוֹמֵר לְה', אֲנִי לֹא יָכוֹל, "לְמֵה הֲרַעַתָּה?" ה' אוֹמֵר, עֹכְשׂוֹ מִתְחִיל דְּבַר חֹדֶשׁ, גְּמַרְנוּ, מִהֲרַגַע הַזֶּה, עֹכְשׂוֹ א' שְׁבֵט, אֲנִי יִתְחִיל לְתַת כְּאֵלֶּה מְכוֹת, שְׁלֹא רֵאִיתָ בְּחַיִּים שְׁלֹף, וְשֶׁהַמְצָרִים לֹא רָאוּ מֵאִזּוֹ שֶׁהֵם נוֹלְדוּ, דָּם, וְאַרְבָּה "כְּבֹד מְאֹד" (שְׁמוֹת י, יד) רִשׁ"י שׁוֹאֵל מֵה זֶה אַרְבָּה כְּבֹד? גַּם אֲצֵל יוֹאֵל הָיָה אַרְבָּה, אֲלֵא שֵׁם זֶה 5 מִיָּנִים, פֶּה זֶה מִן אַחַד. רוֹאִים שֶׁהַכֶּרֶת הַטּוֹב זֶה דְּבַר כְּזֶה גְדוֹל, שֶׁמֹּשֶׁה צְרִיךְ לְהוֹקִיר טוֹבָה לְדוֹמָם, זֶה דְּבַר נוֹרָא, אֲדָם עֹשֶׂה לָךְ טוֹבָה, אַתָּה חַיִּב לוֹ אֶת כָּל הַחַיִּים שְׁלֹף, עַד סוּף הַחַיִּים, הִלְכָתָּ פַעַם לְרוֹפֵא וְהוּא רֹפֵא אוֹתְךָ בְּחַנּוּם, נִתֵּן לָךְ מִשְׁחָה בְּמַחִיר סְמָלִי, אֲנָשִׁים מְקַבְּלִים הַנְּחָה, חַיִּבִים לוֹ אֶת כָּל הַחַיִּים שְׁלֵהֶם, כִּי בְּעַפְר הַטְּמִין אֶת הַמְצָרִי, מֹשֶׁה כְּבֹר לֹא יָכוֹל לְהַכּוֹת אֶת הָעַפְר, אִי אֶפְשֶׁר לְהַבִּין מֵה זֶה הַכֶּרֶת הַטּוֹב, כָּל אַחַד הַהַכֶּרֶת הַטּוֹב

## הוספות ממורינו הרב שליט"א

השם יתברך, ומחשבה טובה הקדוש ברוך מצרפה למעשה, ונמצא שאינו שוכב ויושב כמל, רק מקיים מצות עשה דאורייתא.

ב. בפסוק ראשון של קריאת שמע ובברכה ראשונה של שמונה עשרה יתרהר בנזכר לעיל, ועוד יכוין אם יענו אותו כל אומות העולם בכל עינים קשים ויפשוטו עורו מבשרו להכחיש חס ושלום ביחודו, וסבול כל היסורים ולא יודה להם חס ושלום, ויצויר בדעתו ומחשבתו כאלו עושין לו בנזכר לעיל, ובה יצא ידי חיוב קריאת שמע ויתפלה כדון.

ג. גם בשעת אכילה ותיחוד הקדוש יכוין בנזכר לעיל, ובשנתחיל להרגיש תענוג גשמי יצויר במחשבתו בנזכר לעיל, ותיכף ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל מהרגשת תענוג גשמי הנה שהוא מהצרעת משכא דחויא, ופך יאמר. וראיה לדבר שיותר היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל שאפילו היו חוטפין אותו ורצחים באמצע אכילה ותיחוד הקדוש לעשות לו העינים קשים הייתי משמח את עצמי על קידוש השם יתברך יותר מתענוג גשמי הנה, אך יזהר שיהיה דובר אמת בלבבו ושהיה אז בשעת מעשה תקוע

### שבחי הר"ן יז

גם אמר שהוויג של הצדיק האמת, קשה עליו ענין זה. ולא די שאין לו שום תאוה כלל, כי אם אדרבא יש לו יסורין מזה ממש כמו יסורי התינוק בשעת מילה. כי ממש יסורין אלו יש להצדיק בשעת זיווג ויותר מזה. כי התינוק אין לו דעת, על כן אין היסורים שלו גדולים כל כך, אבל הצדיק שיש לו דעת יסוריו גדולים מהתינוק. וזה היה אצלו דבר פשוט ואמר שכל אדם יכול לזכות לבוא למדרגה זו. וכפי הנראה מדבריו היה שנקדשתו של עצמו נבה עוד יותר ויותר.

### צעטיל קטן

מרינו הרב רבי אלימלך מליענסק  
זצוק"ל זיע"א

אלה הדברים אשר יעשה אותם האדם וחי בהם:

א. בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה, ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על ממתו ואינו יכול לישן, יהיה מהרהר במצות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל, וירמה בנפשו ויצויר במחשבתו כאילו איש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים, והוא בשביל קדושת השם יתברך שזכר את טבעו ומפיל את עצמו להאש על קידוש

אדם חי כשיש לו תרבות רעה בתוך ביתו גבר על חטאיו שהוא גורם רעה לעצמו. וזו רעה חולה ואכזריותא גדולה יותר משוחטי הילדים, ואם היו יודעים הבנים שהוא גרמא להם בנוזקים היו צועקים מרה עליו באמר, למה עברתנו ובעון חוללתנו. וכי ישאו את עונם, אב ואם נוטלים חלק בראש, כי הם אבות הטמאה ואין על הבנים כל כך אשמה, כי מאחר שהיסוד רעוע והשרש רע והקלפה בנפש לומה מה יעשה אותו הבן ולא יחטא, כי נפש רשע אותה רע, וצריך עמל ומרה ויגיעה רבה כלי האי, ואולי יוכל להפך טבעו ומזגו הרע.

על לוח לבו בתוכיות ובפנימיות הלב באמת גמור, ולא ישמה את עצמו להיות כגונב דעת עליונה חס ושלום.

### פלא יועץ אות ז זווז

ומאחר שאין אשה אלא לבנים (תענית לא א כתובות נט, ב) וכל שלמות הולד במדות וכרעות תלוי בזמן הזווג וככונת הזווג, אי לזאת לו ככה ולו כחיל יגבר איש לקים מצותו דבר בעתו ויתאמץ במצותו איש ואשתו לחשב מחשבות טהורות זכות וברות, וזר לא יקרב במחשבותם שום מחשבה זרה, כי קרוב הוא להיות בעילתו בעילת זנות ונפש הם חובלים ובנים זרים ילדו רעים וחטאים ומפשים בנים משחיתים כל מום בם. ומה יתאונן



מורינו הרב על הציון באומן בתפילת שחרית

# תפדה בשה הפרשה

## פרשת בא - כל השפע בעולם

תפדה בשה, למה לא [פודים] גמל למה לא סוס כי החמורים לקחו, [לכל יהודי היה] 90 חמורים, כל חמור עם עשר טון של זהב עשר טון, כל טון של זהב זה 40 מיליון, קילו זהב זה 40 אלף כפול אלף זה 40 מיליון אם זה מאה טון אז זה בדיוק 40 מיליארד, לא, 40 מיליון כפול מאה זה רק ארבע מיליארד, ארבע מיליארד כל חמור ארבע מיליארד 90 חמורים זה בדיוק 36 מיליארד זה המינימום, מזה זה מתחיל את הפרשה, עכשיו 90 חמורים כסף וזהב, לכן פטר חמור תפדה בשה. (שעור מתשפ"ג).

עכשיו ברגע הזה שאנחנו עכשיו נמצאים ברגע הכי גבוה בפרשת בא שעכשיו מתחיל פרשת בא ממנחה מתחיל פרשת בא, בא אל פרעה כי ה' אומר לו פרעה יעשה תשובה אתה תראה כי פרעה היה נגד הגזירות כתוב במדרש רבה שאמרו לו אם אתה נגד הגזירות אתה לא יכול להיות מלך, כי הוא לא רצה לעשות את הגזרה על היהודים כי הוא ידע שבסוף כולם יטבעו הוא ידע. עכשיו פרשת בא זה כל השפע בעולם כתוב שיצאו עם 90 חמורים מלאים כסף וזהב, למה פטר חמור



# החנשה הצדיקים

זה שד ממש. הוא (- הינו אותו אחד שלא מאמין בצדיק) בעצמו שד, הוא בעצמו נחש עם שבע ראשים הוא בעצמו הנחש הנורא עם השבע ראשים.

ולכן זה דבר ראשון זה לנצח את הנחש עם השבע ראשים. אדם בא לעולם לנצח את הנחש עם השבע ראשים. ולכן יעקב השתחוה שבע פעמים להכניע את עשו שהוא הנחש עם השבע ראשים. וזה היה הכל סודות למה הוא השתחוה? אפלו שהזהר אומר שעל ידי זה נגזרו כל הגזרות, אבל למעשה הוא (- יעקב) הכניע את הנחש עם השבע ראשים. (שעור מתשפ"ג).

## רק הצדיק – יכול להכניע את הנחש עם השבע ראשים

אדם צריך לדעת שבכל דור יש נחש עם שבע ראשים, ורק רב אחא בר יעקב שזה הצדיק האמת יכול להכניע אותו. אדם אפלו לומד, אבל הוא לומד עם הנחש עם השבע ראשים, שבע ראשים הוא לומד שבע סגיות, הוא לומד שבע דפים כל יום. אבל אם זה בלי הצדיק, אז זה לא שונה כלום. כי בא נחש עם שבע ראשים בולע את הכל.

אז רב אחא בר יעקב אמר זה מכשף, אם הוא לומד בלי הצדיק. הוא לא יודע מי זה הצדיק... הוא לא גלה את הצדיק, הוא לא חפש את הצדיק. אז רב אחא בר יעקב אומר



# מילתא דבו יהותא

1: קבוצת תיירים שמבקרת בכנסת בליווי מדריך, שומעת צעקות רמות - בדמות: גנב, מושחת, עוכר ישראל, שמאלן, רמאי, פשיסט, בגד, סמרטוט, ועוד... תייר שואל את המדריך: מה פשר הצעקות הללו? המדריך משיב: בדיקת נוכחות...



2: בכאב וצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברינו: "האביר עם הסוס הלבן ז"ל" - ההלויה תצא מהסרט שאתן חיות בו. מיקום: המציאות!...



3: מסתבר שבמלחמות של היום, אין מנצחים - יש מפסידים יותר, ויש מפסידים פחות.



4: מלאך: במה עסקת בחייך הארציים? איש: עבדתי בביטוח לאומי. מלאך: הו, זכות גדולה!... עזרת להרבה אנשים, אתה זכאי לגן עדן. איש: יופי, אז אני יכול להיכנס? מלאך: בוודאי, הבאת את כל האישורים, החתימות והטפסים הדרושים, נכון?...



5: הרגע המוזר הזה, שמישהו שואל אותך מה התחביב שלך, ואת צריכה לחשוב מה את באמת אוהבת - חוץ מלישון...

◆◆◆  
6: אחד החזיר את התוכי לחנות בטענה שזו 'תוכי נקבה'. שאל אותו המוכר: מה הבעיה בתוכי נקבה? ענה לו: במקום לחזור על מילים - היא מתוכחת...



7: הטיפ היומי לגבר! תמיד תחזיק תמונה של אשתך בארנק - זה יזכיר לך: למה אין בו כסף...



8: לעולם אל תצחק מהבחירות של אשתך - אתה אחת מהם!...



9: הותקפתי על ידי שודד עם סכין... אמר לי: את הכסף או החיים שלך... אמרתי לו: אני נשוי - אין לי כסף, ואין לי חיים... התחבקנו ובכינו ביחד!



10: שני תימנים נפגשים. "יש לי חשק לנסוע לתאילנד - כמו שנה שעברה". מה, היית בתאילנד שנה... שעברה...?? לא... - אבל גם שנה שעברה היה לי חשק!...



# קדושת הצדיקים

## מי שלא יודע מהצדיק – נקרא מכשף

[סוטה] דף כ"ב: הוא עבר על כל התורה [כלומר אפילו למד את כל התורה]. עבר על כל הש"ס מיליון פעם אבל הוא לא יודע מי הצדיק, הוא לא יודע. קרא ושנה ולא שמש תלמידי חכמים, הוא לא יודע מי זה הצדיק האמת, אז היה שואה, אולי בגלל זה היה שואה.

"רבי אלעזר אמר הרי זה עם הארץ, ר' שמואל בר נחמני אמר הרי זה בור". הוא לא למד כלום, אם הוא לא [מאמין] בצדיק הוא לא למד כלום. ר' יצאי אמר הרי זה כותי – גוי גמור, גוי לכל דבר, לא שומר שבת, ויינו יין נסך הרי זה כותי. רב אחא בר יעקב [אומר הרי זה מגוש – מכשף]. היה לו נחש עם שבע ראשים – רב אחא בר יעקב.

(שעור מתשפ"ג).

הזקן - בגיל שלוש עשרה אפשר להשיג את זה. זה "יקר מכל העקרים... [-] נאמן מכל נאמנים..." כי כל הענין להגיע לשלוש עשרה מדות של רחמים, לנקרת הצור, קראנו בכי תשא אחרי חטא העגל, משה השיג שלוש עשרה מדות של רחמים שמתקנות כל דין, זה רק הצדיק יכול.

כי רבי אחא בר יעקב אומר מי שלא יודע מהצדיק הוא נקרא מכשף. כאן בגמרא סוטה עכשו לומדים סוטה בדף היומי, אז מי שלא יודע מהצדיק האמת הוא נקרא פשוט מכשף, כל התורה שלו זה כשוף. הוא לא יודע מי זה הצדיק, הוא לא יודע להתקשר לצדיק, אז הוא לא יכול להמתיק שום דין, אפלו לומד תורה יומם ולילה לא יכול להמתיק שום דין.





# היציג לעולם



## להתפלל על הילד – שהמלאכים דקדושה ינצחו

מביא זכיות של יעקב ואחד מביא זכיות של אדם הראשון, רפאל זה אדם הראשון, ואם האמא מתפללת והאבא מתפלל וכל החבלי-לידה מתפללים שהמלאכים דקדושה ינצחו את המלאכים דסטרא אחרא אז זוכים שהילד הזה הולך כל החיים בדרכי קדושה, נמשך לקדושה איפה שהקדושה. ואם לא, אז מנצחים ארבעה כחות אחרות, שהם מלאכי חבלה, עון משחית אף וחמה, ויצר רע מושל על כלן. והיצר הרע שמח שהם נצחו במלחמה, הוא כלו שמחה, הוא כלו... אדם רוצה לשמח את היצר הרע, כתוב "ושמח" אז הוא חושב שזה לשמח את היצר הרע.  
(באר בשדה).

כשאדם בא לעולם, כשאדם בא לעולם יורדים אתו שתי קבוצות של ארבעה מלאכים, כל מלאך זה מליונים של מלאכים, וזה החבלי-לידה הקשים, מי ינצח במלחמה אם מלאכים דסטרא אחרא והם יתפסו את הילד וימשכו אותו לצדם, או שהוא יבוא תמיד בשלוש בארבע בחמש תמיד כי הוא שבו בידי המלאכים דקדושה, אז עם כל תנוק שבא פה לעולם יש מלחמת עולם, מלחמה נוראה, יורדין עמו ארבעה מלאכים אחד כנגד אברהם, אחד הוא מביא אתו זכיות של אברהם, אחד מביא זכיות של יצחק, אחד

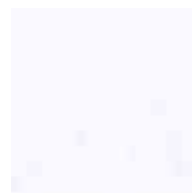


# קדושת הבית

## כל מה שאשה עושה בבית – זה עבודת המשכן

כבר שלוש פעמים תוצאי את זה לא יש לי כניסה מיוחדת עוד פעם הולך פושט בגדי הזהב טובל במקווה לובש בגדי לבן הכנה מיחדת בסך הכל מוצאים כף מוצאים את הכף מקודש קודשים צריך הכנה של שעה שעתים בשביל להוציא את הכף הזה כי אפילו שאשה רוחצת כלים היא מוציאה את הפסולת מסדרת את השולחן בליל שבת בשבת זה כמו להוציא את הכף והמחתה מקודש קודשים זה הכל עבודת המשכן לכן משכן זה ראשי תיבות שולחן מיטה כסה גורה ג' זה גורה שכל מה שאדם עושה הוא בונה משכן הוא בונה משכן. (שעור מתשפ"ג).

רחל גם אין לה ילדים כבר שש שנים אין לה ילדים לאה כבר ילדה שש בנים ובת לרחל עוד אין לה שום דבר, אין לה שום תהייה שום שאלה אין לה שום קושיה שום עצבות הגר לא כבה לעולם שזה מראה על דביקות עילאית דבקות היא לא מסיחה דעת מה היא עושה ספונגה רוחצת כלים זה לא משנה היא דבוקה בה היא לא מסיחה דעת מה לשנייה אחת גם בספונגה גם שהיא רוחצת כלים אז הכל מעשה משכן כמו במשכן אהרון נכנס במיוחד להוציא את הכף והמחתה נכנסת



# קדושת דבר מורה

## אדם כעסן – כי לא לומד גמרא

מי שאין בו דעת אסור לרחם עליו מה זה אין בו דעת שהוא לא לומד גמרא אם הוא לא לומד אז אין בו שום דעת שום שכל או שהוא מתעצבן כל רגע הוא כועס על כולם אין לו רחמנות על אף אחד, "כַּעַס בְּחֵיק כְּסִילִים יִנּוּחַ" (קהלת ז, ט).

לכן כל מי שאין בו דעה אסור לרחם עליו מה זה אין בו דעת שהוא לא לומד גמרא אז אסור לרחם עליו, וכשהוא לומד גמרא אז כל הצידופים כל האותיות זה חלקי המוח חלקי הנשמה ואז ורחמך שהדעת שלם על ידי לימוד הגמרא, "ובגולה לא הלך" שרק לימוד הגמרא, ועיקר התשובה תולה בתורה.

יש שלושה דברים עיבור יניקה מוחין. קודם יש עיבור, וכשלומד תורה גם כן הוא צריך

קודם עיבור להבין את הגמרא, ללמוד הוא צריך לאט לאט להתקדם בגמרא להיכנס לגמרא זה נקרא עיבור כמו עובר במעי אמו הוא נקרא עובר וכשמבין בה זה כבר לידה ויניקה זה כבר שהוא מבין הוא כבר אומר חידושים הוא אומר קושיות ותירוצים זה נקרא יניקה ואחר כך שמבין דבר מתוך דבר, צריך להבין דבר מתוך דבר אם לא זה לא נקרא לימוד ורוצה לחדש בה זה נקרא מוחין שהוא מחדש ויש לו קושיות ותירוצים כל רגע הוא מחדש עוד חידוש בגמרא, ממרחק תביא לחמה הוא צריך לדעת לחבר את הסוגיות כי כל סוגיה חוזרת עשר פעמים כל הש"ס חוזר על עצמו עשר פעמים וחצי הש"ס זה רק אגדות רק סיפורים כי התורה נקרא עניה במקומה ועשירה במקום אחר.  
(שעור מתשפ"ג).



# קדושת המידות

## כל הבית כנסת – להתפלל בצעקות

זה צועק, אז זה מעורר את כלם לצעק. אז הרמב"ן כותב בפרשת בא (נספח בסוף העלון) – זה רמב"ן שצדיקים ללמד אותם, רמב"ן ארוך מאד, שכל הענין של הבית כנסת זה שלצעק, בשמעו אל רנתם, ויקראו אל אלקים בחזקה. כתוב ביונה. אני לא יודע אם קראתם יונה פעם, ויקראו אל אלקים בחזקה – בכל הכח, אפילו שהם היו גוים. (באר בשדה).

תורה תפלה ומעשים טובים, שתפלה זה הכי גבוה, יותר ממעשים טובים, יותר מתענית, יותר מצדקה, העקר זה להתפלל את כל התפלה בצעקות, הרמב"ן אומר שכל הבית כנסת שיוכלו להתפלל בצעקות, כי בבית אדם לא יכול להתפלל בצעקות, פעם פעמים אחר כך כבר אין לו כח. אבל בצבור, זה צועק,





הרגע הכי משמח בילדות  
זה שאנחנו יוצאים לטיול שנתי ואז  
האוטובוס שלנו עוקף את האוטובוס  
של הכיתה השניה..



בחיים אל תחוככו עם  
מטומטמים...!!!

הם יורידו אתכם לרמה  
שלהם ויצחו בויכוח בזכות  
הניסיון 😊



"מה שיש לאדם - לא מעריך"  
ו"מה שאין לאדם - רוצה"  
ובקשיש לו - מאבד.  
רק אחרי שמואבד - מעריך"  
- רבי נחמן מברסלב -

אפשר לסכם ש-"אני לא מכיר בו" של השר לויזן על השופט עמית.  
הוא ה-"בשלטון הכופרים אין אנו מאמינים" של הרעבארלאך



סיין: הואנג פינג התפרסם בשל  
התעקשותו שלא לפנות את ביתו  
לטובת בניית כביש מהיר, למרות  
פיצוי של 210,000 אירו שהוצע לו.  
כעת ביתו נמצא במרכז הכביש,  
מוקף בקורות בטון. רעש הבנייה  
פוגע בשגרת חייו, ונכדו עבר לגור  
בעיר עד תום העבודות.



את באה למה  
אדבהל

אתה ממש  
מכחל!

ילד לאבא שלו התיימן: "אבא, אני רוצה ליומולדת  
אוטו על שלטי".  
האבא: אין בעיה בך, קיבלת!



ארנבים קופצים והם חיים 8 שנים,  
  
 כלבים רצים והם חיים 15 שנה,  
  
 צבים לא עושים כלום והם חיים 150 שנה!  
  
 השיעור נלמד!



חורף: אסור לשחות יותר מכס בריה אחת ביום



טריק מטורף איך להכפיל את הכסף שלך 🤪



כשמישהו מספר לי בדיחה בבוקר



לא מכיר אחד שירד מהמתקן הזה באלגנטיות תמיד היינו מתעופפים באוויר 17 מטר או דפוקים את סנטר ומאבדים את כל השיניים הקדמיות רק שהמתקן הזה יצבור... אבל תמיד ירדנו בחיך 🤪



בכפר שוודי קטן, מלון יוקרה בנוי מקרח בכל חורף. הטמפרטורה בחדר נעה בין 5- ל-8 מעלות צלזיוס, ומציעים לכם לישון על מיטת קרח מכוסה בעורות איילים.

הלמנו כמה שיקו וזה חזר חזרה  
חזרתי  
כפית שמונה קמח סוכר (המנהלה של הקפה שחור) 0.5  
כפית שקנולה, גדושה לא מגומפת 1-0.3, 0.5  
(השוקריות בגוממת חתונה וזה)  
תקו שוקו  
נוהל גמח החלפתת חומים  
רק לסופר (לא הבנות אמרתי) צבנו לא הקלאסיק לא  
שחור) לא להיות ממנבניו, לחשוב  
אמור שוקרה יחד אמור שום יחד ושלש פנים  
כפית יתר אין אחד לא חוכב את זה

האשה: אני לא רוצה לדבר איתך!  
הבעל: OK  
האשה: אתה לא רוצה לדעת למה?  
הבעל: אני סומך על שיקול דעתך!

מרוקאים קוראים לזה מעוואלים, תימנים קוראים לזה סילסולים ואשכנזים קוראים לזה שמישהו ינמך את הרעש הזה.



# הופעות

## ספרו החדש של ד"ר זל

ד"ר זל מעניק מכל הלב והידע עצות רפואיות ל-

- מניעה וריפוי ממחלות רבות
- שמירת הבריאות
- עצות אכילה בריאותית
- אורח חיים בריא
- ערך תזונתי של מאכלים
- תוספי תזונה עתיקים ומחקרים חדשניים
- סקירה של שיטות של רפואה טבעית רבות
- עצות לרפואת הנפש והנשמה
- כולל תרגילי תרפיות ודמיון מודרך, חיוביות והתכוננות!

## מהפך הבריאות שלך!

## מומלץ לכל בני הבית!

## חוויה בריאותית נפלאה!



# זעזוע טוהובת

קו הבריאות של ד"ר זל מתחדש!

ונפשו  
של עצות לגוף  
עשרות שיעורים

לחורף!  
חשובים מאוד  
עדכוני בריאות

שיטות טיפול  
מומלצות!

מוצרי טבע  
נבחרים!

שמרו את המספר ותיכנסו בכל עת:

# 02-3011-745



# פני רוק פהפצות חזקתה זו, שתיבה אזר"ה אזר פל התגלות המשיח פן הזר והמשיח פן זמר

בהגרלה ישנם רק 60 כרטיסים  
סיכויי הזכיה גבוהים  
הזדרזו להירשם

קרן  
שבת  
שבת

# ההגרלה האגדולה

לקראת הדפסת 7 הספרים החודשים של מזרינו

ורכינו דגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

תשפ"ג 3 חלקים | תשפ"ב 3 חלקים | תשע"ז חלק שלישי

60

המשותפים בהדפסת הספרים

בסך 180 × 10 חודשים

## זוכים פעמים

מקבלים שני עותקים של 7 הספרים החודשים

וכן נכנסים להגרלה האגדולה על:  
2 טליתות צמד של מזרינו הרב  
צייצית צמד של מזרינו הרב



אפשרויות השתתפות



ליצירת קשר ולפרטים נוספים	נדירים פלוס	העברה	הוראת קבע
058-3289-318	מצאו: שבבי אור. שלוחה: השתתפות בספרים	בנק: 12 סניף: 695 חשבון: 68654 עבור: שבבי אור	קוד מוסד: 00638 עבור: שבבי אור